

Fördjupad Översiktsplan för Moheda

Förvaltningen för Samhällsplanering

Antagen av Kommunfullmäktige
2014-10-28 § 82

Fördjupad Översiktsplan för Moheda

Antagen av Kommunfullmäktige 2014-10-28 § 82

Beställare: Kommunstyrelsen

Arbetsgrupp

Ingalill Ljungdahl (planeringsingenjör, projektledare), Johan Gustavsson (planarkitekt), Kerstin Björknert (trafiktekniker), Per Hermansson (skola, barnomsorg), Marita Lorentzon (energi- och klimatsamordnare), Karl-Erik Edh (energiförsörjning).

Politisk styrgrupp

Politisk styrgrupp har varit presidierna i Kommunstyrelsen respektive Nämnden för samhällsplanering.

Kartbilder i dokumentet: © Lantmäteriet

Sammanfattning

Syftet med den fördjupade översiktsplanen är att få en tydligare vägledning för hur den bebyggda miljön, grönstrukturen och infrastrukturen ska utvecklas i Moheda.

En viktig utvecklingsfråga för Moheda är att skapa ett mer inbjudande, sammanhållet och tydligare centrum. För att åstadkomma detta föreslås bland annat skapande av en torgmiljö, tilltalande utformning av parkeringsplatser, lugna gatumiljöer och ett tydligt gångstråk mellan det blivande torget utanför Vårdshuset och dagligvarubutiken. Centrum ska vara levande och innehålla såväl handel och service som bostäder.

En avgörande förutsättning för att kunna utforma lugna gatumiljöer i centrum är att minska störningarna av trafiken. Industrierna precis norr om centrum kräver tunga transporter och har idag inget användbart alternativ till att föras genom centrum. Trafik till industrierna leds därför om till Torpsbruksvägen och justeringar görs längs denna för att underlätta för den tunga trafiken.

Kommunen verkar för god kollektivtrafik och bra tillgänglighet till den. Parkeringar skapas till det nya tågstoppet. Gång- och cykelnätet utvecklas med nya sträckningar från centrum till f.d. Vegbyskolan i norr, till idrottsplatsen i väster och på östra sidan ned till avtagsvägen mot Sjöanäs badplats.

Möjlighet till nya boendemiljöer ges eller förbättras i och nära centrum, samt vid Sångvägen, områden nära Mohedaskolan, vid Klintabergsvägen, vid Mäster Skölds väg och längs vägen mot Östregård. Ytor intill Mohedaskolan reserveras för skol-, fritids- och dagisverksamheter.

Verksamhetsområden väster om väg 126 och i Östanåkra utvecklas och nytt verksamhetsområde föreslås väster om väg 126. Industriområdet norr om centrum och längs Torpsbruksvägen ligger kvar och kommunen verkar för att förutsättningar för transport på järnväg utreds.

Tätortsgrönskan och kulturmiljöer ska tas tillvara vid nybyggnation och omdaning. Borslövsvallen och området kring Furuliden utvecklas i huvudsak för rekreation och trygghetsskapande åtgärder görs i centrummiljön och vid gång- och cykelvägar.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING.....	2
Vad är en översiktsplan?.....	3
Tätortsanalys i översiktsplan 2008.....	4
Syftet med fördjupad översiktsplan för Moheda.....	4
Planområdet.....	5
Samrådsprocess.....	5
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	6
Lite historia om Moheda.....	6
Samhällets karaktär.....	7
Moheda centrum.....	8
Torpsbruk.....	9
Befolkning.....	9
Sysselsättning.....	11
Service och näringsliv.....	12
Handel / kuriosa.....	13
Moheda som boendialternativ.....	13
Skola, barnomsorg.....	14
Kulturmiljö, grönstruktur och rekreation.....	15
Fritid och idrott.....	16
Mötesplatser/social gemenskap.....	16
Infrastruktur och trafik.....	16
Teknisk försörjning.....	20
Risk och säkerhet.....	21
AVVÄGNINGAR OCH FÖRSLAG.....	22
Centrumutveckling.....	22
Förbättrade kommunikationer.....	23
Trafik och gatumiljöer.....	24
Bostadsutveckling.....	25

Handel vid Östregård.....	27
Skola, Barnomsorg.....	27
Verksamhetsområden (Industri).....	28
Transporter på järnväg/industrispår.....	28
Teknisk försörjning.....	29
Kulturmiljö, grönstruktur.....	30
Idrott och fritid.....	30
Mellankommunala intressen.....	30
Miljö kvalitetsnormer (MKN).....	31
Riksintressen.....	31

KÄLLOR.....31

MILJÖBEDÖMNING MED MILJÖ-KONSEKVENSBESKRIVNING.....33

MILJÖKONSEKVENSER.....	34
Uppföljning av miljöaspekter.....	36

BILAGA 1.....40

Planeringsprojekt i "uthållig kommun", nationella programmet fysisk planering.....	40
Planprocessen, innan samrådet.....	40

BILAGOR

- Länsstyrelsens granskningsyttrande
- Utställningsutlåtande
- Kommunfullmäktiges sammanträdesprotokoll
- Särskild sammanställning av MKB

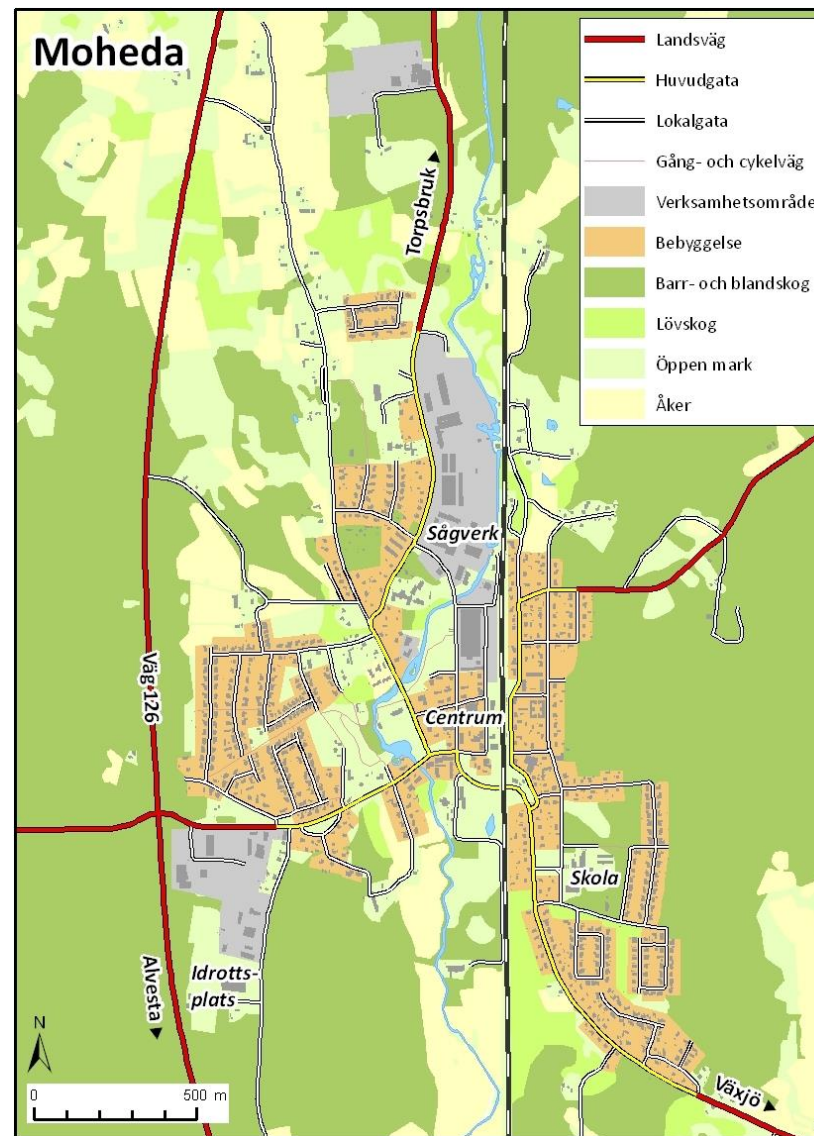
INLEDNING

Vad är en översiktsplan?

En översiktsplan behandlar mark- och vattenanvändningen samt bebyggelseutvecklingen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men är ett viktigt vägledande dokument för kommunens vardagsbeslut och planering.

Alla kommuner måste ha en översiktsplan som täcker hela kommunen. En sådan antogs för Alvesta kommun av kommunfullmäktige i oktober 2008. En fördjupad översiktsplan (FÖP) är en komplettering till den kommuntäckande översiktsplanen som omfattar ett avgränsat område som i detta fall en tätort.

En översiktsplan skall redovisa allmänna intressen, riksintressen samt miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid mark- och vattenanvändningen. Planen skall visa hur kommunen ser på hur området, alltså mark, vatten och den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras.

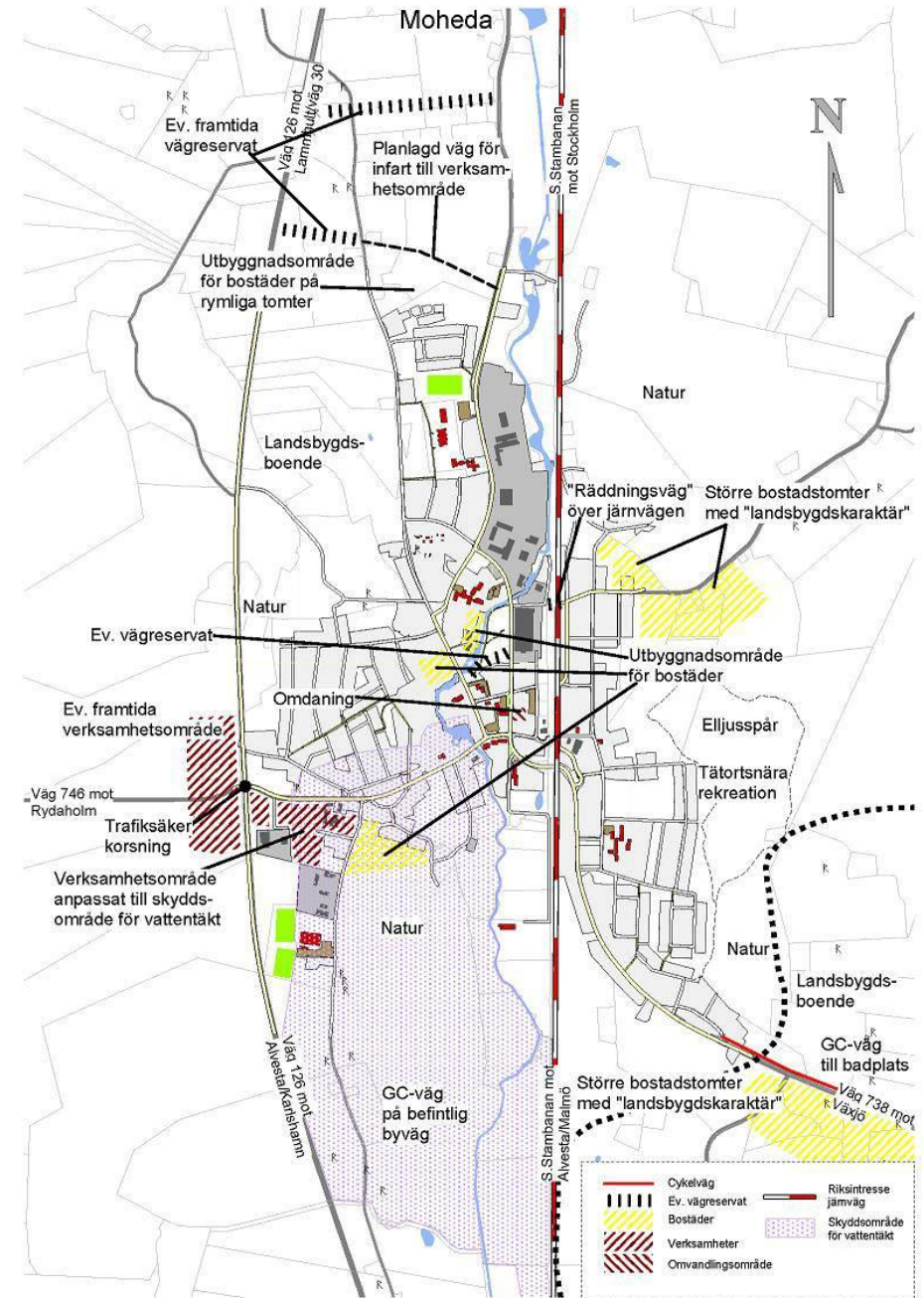

Tätortsanalys i översiktsplan 2008

Den fördjupade översiktsplanen för Moheda har sin utgångspunkt i den kommuntäckande översiktsplanen som antogs av kommunfullmäktige i oktober 2008. I tätortsanalysen för Moheda finns verksamhetsområde och ett antal bostadsområden utpekade. Där finns också inlagt tre idéer om vägreservat för ny väg, norr och söder om Östanåkra samt över Borslövsvallen. Dessa förslag har bearbetats vidare tillsammans med nya fakta och underlag som kommit fram i arbetsprocessen med denna fördjupade översiktsplan.

Tätortsanalys för Moheda samhälle → (Översiktplan 2008)

4

Syftet med fördjupad översiktsplan för Moheda

Huvuddragen i utvecklingsfrågor för Moheda finns i den kommuntäckande översiktsplanen. För att få ett bättre underlag bl.a. avseende tillfartsväg för tung trafik och utvecklingstankar för centrum och utveckling med anledning av beslut om bl.a. tågstopp utmed stambanan behövs en fördjupad översiktsplan för tätorten Moheda.

Syftet med den fördjupade översiktsplanen är att få tydligare vägledning för hur den bebyggda miljön, grönstrukturen och infrastrukturen skall utvecklas i Moheda. Den fördjupade översiktsplanen har ingått i kommunens projekt "Uthållig kommun" med sikte på resurshushållning och hållbar energianvändning (se bilaga). Följande mål finns för planeringsarbetet:

- Centralorten för Mohedabygden skall stärkas och utvecklas och Moheda centrum ska tydliggöras.
- Transportvägar för tunga transporter skall lösas på ett hållbart, långsiktigt och praktiskt sätt.
- Kollektivtrafik skall utvecklas och kompletteras.
- Grönstruktur samt gång- och cykelvägar skall anpassas och utvecklas.
- De lokala förutsättningarna och det lokala perspektivet skall tillvaratas.
- Uthållighetsperspektivet skall prägla planprocessen och planarbetet skall resultera i något som är genomförbart.

Planområdet

Den fördjupade översiktsplanen omfattar Moheda tätort och dess närmaste omgivning samt Östanåkra industriområde.

Planprocess

Under samrådet gavs alla berörda tillfälle att lämna synpunkter på förslaget till översiktsplan. Inkomna synpunkterna sammanställdes i en samrådsredogörelse och planförslaget reviderades och ställdes ut för granskning. De synpunkter som inkom under granskningen sammanställdes i ett utställningsutlåtande och planen reviderades åter innan den sedan antas av kommunfullmäktige. Inför det formella samrådet hölls ett informations- och samrådsmöte i Moheda. I förarbetet till planen hölls en bred dialog med olika aktörer i Moheda samhälle inom ramen för projektet "Uthållig kommun". Se bilaga.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Lite historia om Moheda

Moheda ligger i ett gammalt kulturlandskap. Ån slingrar sig genom samhället. Landskapet är kuperat och vägarna följer mjuka svängar. Landsvägen från Växjö och norrut gick sedan lång tid tillbaka genom Moheda och bebyggelse har funnits sedan medeltiden. Kyrkan, den äldsta i Alvesta kommun, byggdes i slutet av 1100-talet. Den gamla marknadsplatsen på orten är etablerad sedan 1600-talet och under 1860-talet drog marknaderna 3-4000 besökare.

Moheda kyrka från 1100-talet

Stora markområden närmast ån domineras av industri, bl.a. sågverket. Näringslivet i Moheda utnyttjade från början skog och jord. Under 1900-talet hade Moheda flera företagare i trävaror, lantmannaprodukter och byggverksamhet. En specialitet för Moheda var tillverkning av trätofflor och denna tillverkning startade redan på 1880-talet och pågår ännu. Stambanan utnyttjades tidigare för transporter av framför allt trävaror. De äldre företagen kompletterades under 1960-talet med mekanisk industri.

När södra stambanan byggdes på 1860-talet utvecklades bygden snabbt och Moheda växte kraftigt fram till 1930-talet. Under något decennium därefter rådde ett visst stillastående i bebyggelsen, bl.a. på grund av att byggnadsplan saknades. 1947 blev Moheda municipalsamhälle och byggnadsplan fanns klar för samhället.

I juli 1958 inträffade en explosion i det militära drivmedelsförrådet i Klintaberget och en stor mängd bensin och olja strömmade ner mot samhället och mot Dansjön där bensinen och oljan eldades upp. Katastrofens verkningar kunde begränsas genom stora insatser av bl.a. brandkår och militär. Förrådet är nu avvecklat och undersökningar har visat att det krävs stora saneringsinsatser i jord och grundvatten. Försvarsmakten har påbörjat saneringen.

Samhällets karaktär

Bebyggelsen har vuxit fram utmed vägarna och har sedan koncentrerat sig kring stationsområdet. Samhället omges av ett gammalt mosaikartat kulturlandskap med åkrar och betesmarker. Naturen ligger nära inpå samhället, i östra delen genom barrskog nära inpå villabebyggelsen och skolområdet. Moheda Centrum ligger i dalen mellan Klintaberget i öster och den s.k. Blåsåsen i väster. Upp mot Klintaberget drabbades skogen hårt av stormen Gudrun. Ett större grönområde följer längs med Mohedaån som slingrar sig från Torpsbruksvägen och ansluter till kulturmiljön vid kyrkan och kyrkogården.

Bebyggelsen är blandad, rester från gammal jordbruksbebyggelse, gamla tjänstemannabostäder och varierad villa-bebyggelse mestadels från 60- och 70-tal samt några flerbostadshus i centrum.

Järnvägen delar Moheda i två delar med de flesta centrumfunktionerna på västra sidan och skolområdet på den östra, där det också finns rekreationsområde med motionsspår. Det finns en fordonspassage och en gång- och cykelpassage. Det stora och långsträckt industriområdet väster om järnvägen förstärker järnvägens barriäreffekt. Runt samhället finns inbjudande kulturlandskap med vacker natur, där Mohedaborna har nära till utflyktsområden och rekreation, bl.a. badplats i Sjöanäs vid sjön Furen.

Moheda centrum från sydost (övre bilden) resp. väst (nedre bilden)

Moheda centrum

Moheda centrum har goda förutsättningar för att bli mer attraktivt och levande. Det finns ett starkt samhällsengagemang bland ortens invånare. Handlarna och andra företagare har stort intresse för och vilja att medverka till att förbättra centrala Moheda. Det finns ett rikt serviceutbud med bl a livsmedelsbutik, bageri och konditori, bygg-, järn- och trävaror, el- och vitvaror, husgeråd, inredning och design, radio och TV, blommor, konfektion, restaurang, frisörer, vårdcentral och tandläkare.

Byns utseende har dock fått stå tillbaka. Historiskt sett har byn förändrats, och mycket av bebyggelsen revs och byggdes nytt på 1950- och 60- talet. Moheda centrum känns idag utspritt, oplanerat och urholkat. Det saknar tydliga riktningar och en estetisk sammanhållning, bl.a. saknas en självklar öst-västlig koppling. Trots många verksamheter och aktiviteter ger inte centrum något livaktigt intryck. I centrum finns många och stora asfalterade ytor som mestadels används som parkering, en del dåligt utnyttjade, samt flera tomma ytor. Detta bidrar till att ett otydligt centrum och ointressanta offentliga rum.

Idag upplevs Storgatan, Mohedas centrala gata, som en lång transportsträcka och där det idag går tung trafik, den mesta till sågverket. En förutsättning för att Moheda ska utvecklas och få ett tilltalande centrum är att den mesta trafiken leds bort från centrala delen av Storgatan. Höga hastigheter, buller och avgaser hör inte ihop med ett attraktivt centrum.

Blomsterhandel i centrum

Grönområde vid Mohedaån

Torpsbruk

Det gamla brukssamhället Torpsbruk ca 3 km norr om Moheda har flera kulturhistoriskt värdefulla byggnader bl.a. masugn, bruksherrgård, industrilängor och kvarnbyggnad. I anslutning till vatten, bl a dammen och Pukaström, finns angenäma natur- och kulturområden som kan vara trevliga utflyktsmål även för boende i Moheda.

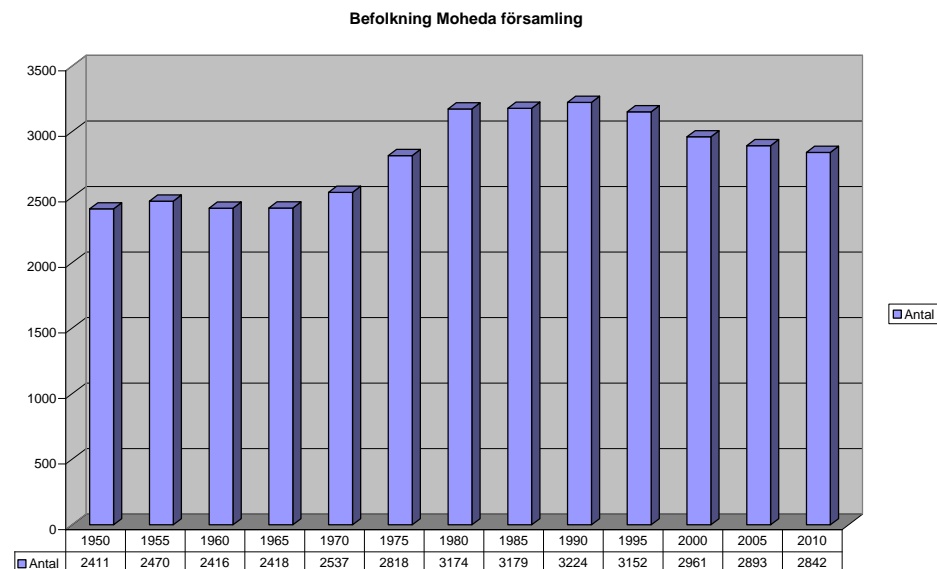
Torpsbruk har sin naturliga koppling till Moheda i servicehänseende för bl.a. dagligvaruhandel, skola och barnomsorg. Moheda tågstopp finns på cykelavstånd från Torpsbruk och bör kunna ge positiva effekter t ex avseende arbetspendling även för Torpsbruk. En cykelväg med god standard mellan Torpsbruk och Moheda underlättar förbindelserna mellan orterna.

Befolkning

Befolkningsutveckling

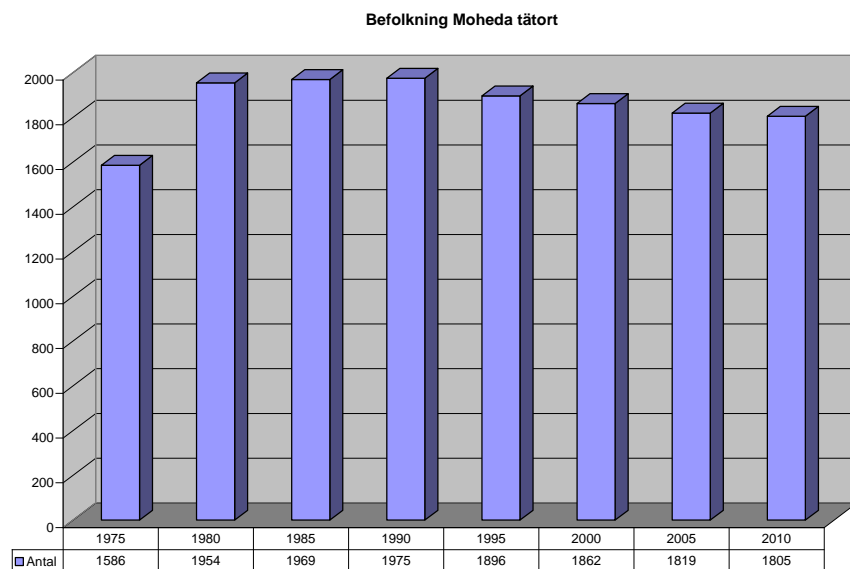
Samlad bebyggelse har funnits i Moheda sedan medeltiden. När Södra stambanan byggdes på 1860-talet blev Moheda ett stationssamhälle som utvecklades och växte till en mindre tätort. Tillväxten skedde successivt fram till 1930-talet. Under något decennium rådde ett visst stillastående, bl.a. på grund av att det saknades byggnadsplan, vilket medförde byggnadsförbud. Under 1970-talet skedde en kraftig utbyggnad av villabebyggelsen. Många av nybyggarna var småbarnsfamiljer, vilket förde med sig ett ökat tryck på barnomsorg och skola. Långagårdens förskola byggdes till. Vegbyskolan och den intilliggande sporthallen byggdes.

SCB har statistik över folkmängd i kommuner och församlingar från 1950 och framåt. Befolkningen i Moheda församling (omfattar Moheda, Torpsbruk och Lidnäs samhällen samt omgivande landsbygd) har utvecklats enligt nedanstående tabell:

(Antalet invånare vid det senaste årsskiftet 2012-12-31 var 2826)

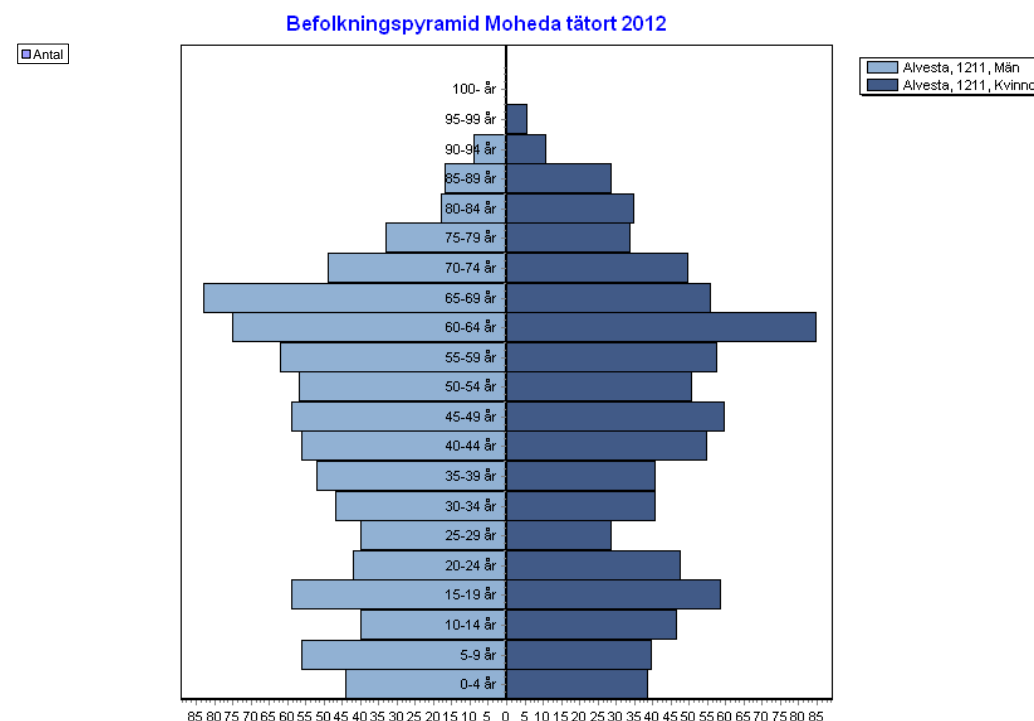
Separat befolkningsstatistik för tätorten Moheda finns från början av 1970-talet, när kommunens församlingar delades in i så kallade nyckelkodområden. Statistiken från tätorten Moheda visar följande utveckling:

Diagrammen visar att befolkningen ökade relativt kraftigt mellan 1970 och 1980, då nybyggnationen nådde en höjdpunkt. Mellan 1980 och 1990 låg invånarantalet kvar på den höga nivån, men därefter har en svag men successiv minskning skett.

Befolkningsstruktur

Den åldersmässiga fördelningen hos de boende i Moheda tätort visas i nedanstående befolkningspyramid från årsskiftet 2012/2013. De liggande staplarna vänster om mittlinjen är män, staplarna till höger är kvinnor. De stora barnkullarna under mitten av 1990-talets har nu hunnit upp till gymnasienivå. I likhet med kommunen i övrigt sker en kraftig avtappning i åldersgruppen 20-30 år, eftersom många ungdomar flyttar från hemorten för att studera eller arbeta. Hos den vuxna befolkningen finns en tydlig dominans i åldrarna 60-69 år.

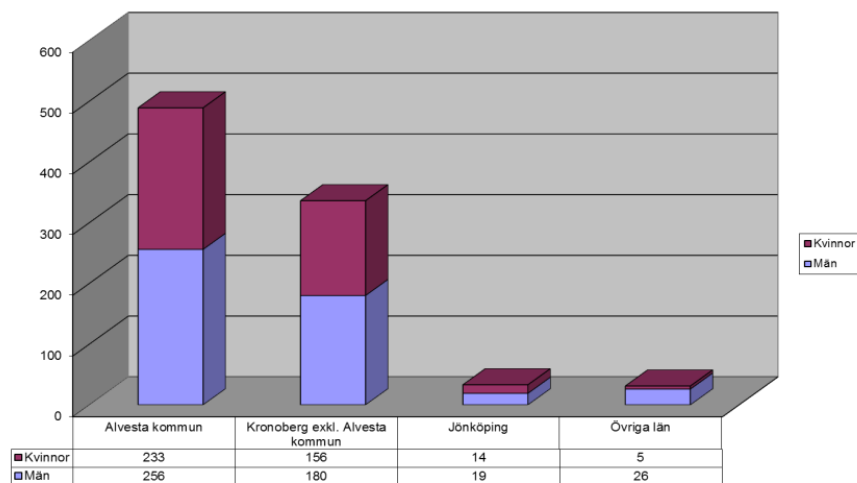

Av befolkningsstrukturen kan man bl.a. dra slutsatsen att det finns ett stort behov av lägenheter för äldre. Det uttalas stort behov av centralt boende i form av t.ex. marklägenheter eller andra centrumnära lägenheter som är anpassade för äldre. Det är också viktigt att arbeta för bra transportmöjligheter, bl.a. för att underlätta för yngre att stanna kvar på orten och lätt kunna pendla till studie- eller arbetsort.

Sysselsättning

Huvuddelen av de som bor i Moheda ("nattbefolkning") har sin arbetsplats i Alvesta kommun eller i annan kommun i Kronobergs län. Nedanstående diagram baseras på statistik från 2011, men förhållandena har troligen inte ändrats i någon större grad. Diagrammet visar att de Mohedabor som förvärvsarbetar (889 år 2011) till helt övervägande del (93 %) har sin arbetsplats i Kronobergs län.

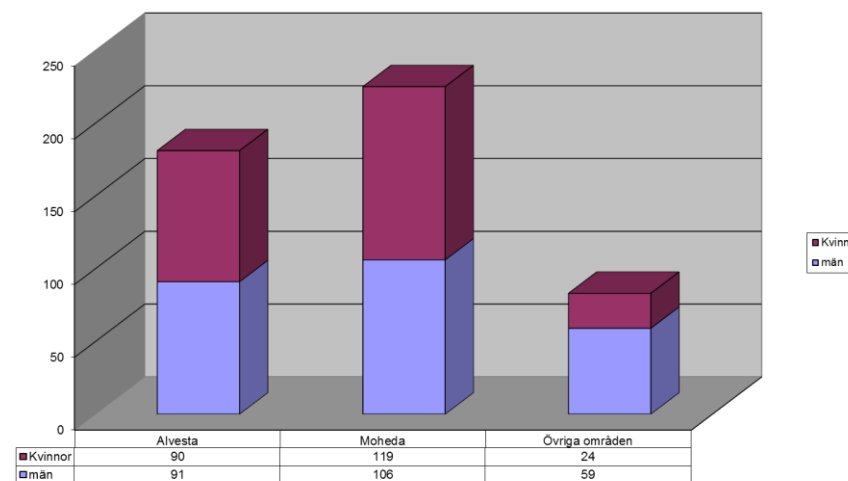
Förvärvsarbetande nattbefolkning Moheda (2011)

Av de 388 kvinnor som har sin arbetsplats i Kronobergs län, så arbetar 233 (61 %) någonstans i Alvesta kommun. Av de 436 män som har sin arbetsplats i Kronobergs län är det 256 (59 %) som arbetar någonstans i Alvesta kommun.

Tittar man sedan särskilt på de Mohedabor som har sin arbetsplats i Alvesta kommun, så arbetar de flesta i Moheda eller Alvesta samhälle, vilket framgår av nedanstående diagram.

Förvärvsarbetande nattbefolkning Moheda med arbetsplats i Alvesta kommun (2011)

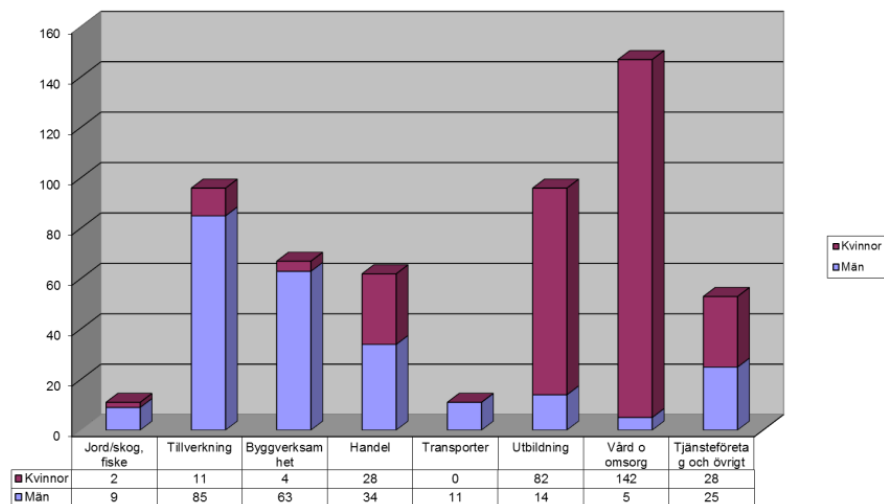

Nedanstående diagram visar att flertalet av arbetsplatserna i Moheda samhälle finns inom tillverkningsindustri, utbildning och vård/omsorg. Kategorin "tjänsteföretag och övrigt" omfattar bl.a. matställen, banker, försäkringsbolag, fastighetsverksamhet, företagstjänster, kulturella tjänster.

I diagrammet redovisas antalet ”förvärvsarbetande dagbefolkning” i Moheda samhälle. ”Förvärvsarbetande dagbefolkning” är ett statistiskt begrepp som används för att redovisa antalet förvärvsarbetande efter arbetsplatsens belägenhet.

Diagrammet visar att männen främst arbetar inom tillverkningsindustrin och byggverksamheten. Kvinnor har i första hand sin arbetsplats inom utbildningsväsendet eller inom vård och omsorg.

Förvärvsarbetande dagbefolkning Moheda 2011

Service och näringsliv

Moheda är ett viktigt kommunalsentrum med service för närboende. Den kommersiella servicen kännetecknas av unika affärsidéer med speciellt utbud. Dessa företag har

klarat konkurrensen mot Växjös handelsområden på ett utmärkt sätt. Företagandet kännetecknas av hög kompetens och intresse för innovationer och stor lyhördhet för kunderna. Detta ger en bra bas för service som stormarknaderna saknar och förhoppningsvis gör detta att Moheda kan behålla och fortsätta att utveckla unika verksamheter.

Den offentliga servicen i form av bl.a. skola, äldreomsorg, vårdcentral och tågtrafik gör att Moheda är bra rustat för att även i framtiden kunna vara en attraktiv ort att bo och verka i.

Näringslivet i övrigt är också framgångsrikt. Även detta kan i många fall spåras de unika satsningarna och unika företagsidéerna. Efterfrågan på mer industrimark talar för att detta kommer att utvecklas ytterligare.

Mycket utav framgångsfaktorerna inom det privata näringslivet beror av ett bra samarbete mellan olika verksamhetsutövare.

Moheda är ur de här synpunkterna ett gott exempel på det som kännetecknar kommunens mindre orter, nämligen mångfald, kreativitet och flexibilitet.

Näringslivet präglas sedan mycket lång tid tillbaka av sågverksindustri, som är centralt lokaliserad intill järnvägen, samt toffeltillverkning. I övrigt finns mekanisk industri, entreprenadföretag och ett antal mindre företag inom olika branscher.

Flera företag är lokaliserade på verksamhetsområde i västra delen av samhället, där det finns möjligheter för ytterligare utveckling. På industriområdet i Östanåkra strax norr om tätorten är några företag lokaliserade bl a en livsmedelsin-

dustri. I Östanåkra finns utrymme för viss ytterligare utveckling.

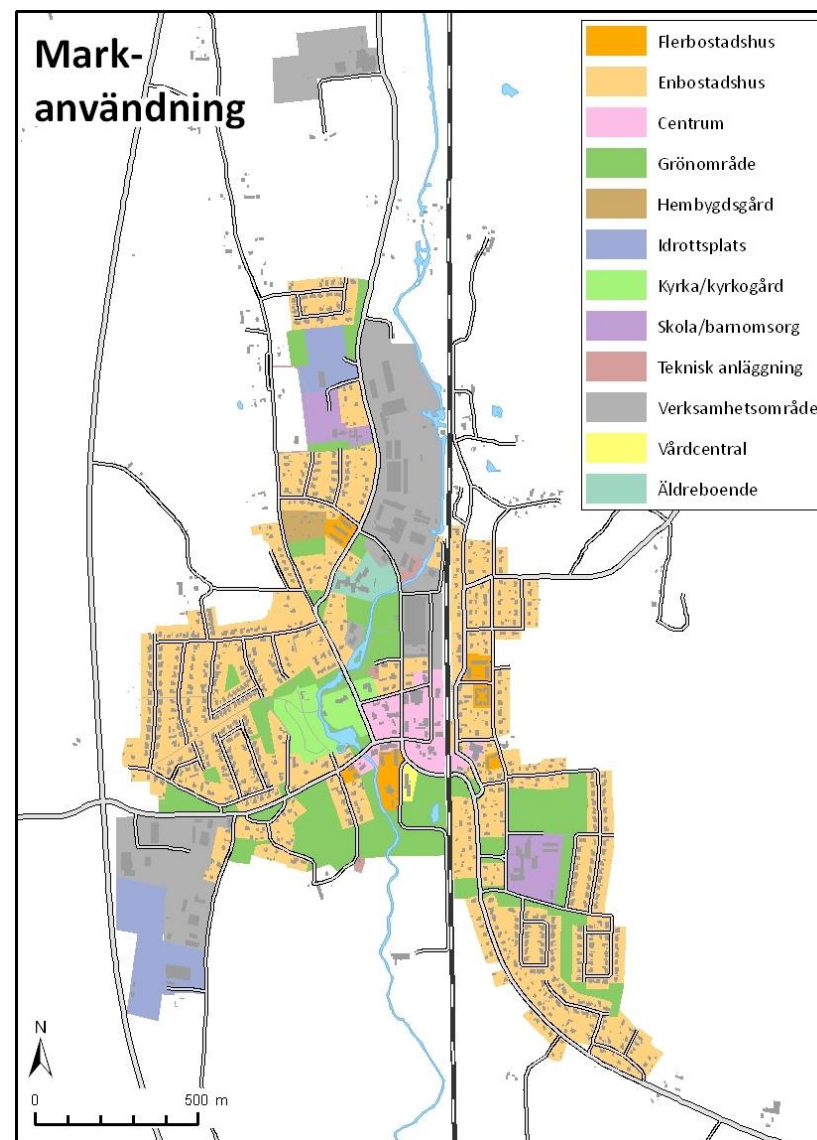
Företagen är en viktig resurs för samhället och det är viktigt att det finns förutsättningar för ytterligare etableringar av verksamheter.

Handel / kuriosa

I anslutning till Växjövägen i Östregård finns en större välbesökt antik- och "loppis"-butik. Verksamheten har utvecklats succesivt och besöksantalet uppgår till 1000-3000 de söndagar det är öppet. Utvecklingen av samhället bör anpassas så att Östregårds verksamhet och dess behov av ytor för parkering mm kan kompletteras. En planerad gång- och cykelväg mot Sjöanäs kommer att ansluta till området.

Moheda som boendeanternativ

Moheda har genom tågstoppet med Krösatågen möjlighet att bli ett intressantare boendeanternativ. Ett hus i Moheda eller dess omgivning bör vara attraktivt för bl.a. barnfamiljer genom pendlingsmöjligheter, via Alvesta, till olika orter. Förutsättningen är dock att det finns bra alternativ för bostäder, helst bra lokaliserade i förhållande till skola. Med ett vackert omgivande kulturlandskap och närhet till Växjö kan Moheda vara ett alternativ till dyrare bostäder i större orter. I Moheda finns en bra basservice med bl.a. bibliotek, dagligvaruhandel, bageri, vårdcentral och apotek.

Nära centrum har nyligen uppförts marklägenheter på den s.k. Kaptensträdan. Nordväst därom finns möjligheter för etablering av några villor eller marklägenheter. Förutsättningar finns att skapa fler möjligheter för attraktiva lägenheter i centrum genom kompletterande detaljplanläggning av centrummiljön bl a vid värdshuset. I anslutning till Furulidens äldreboende finns ett markområde med verkstad och förråd som är lämpligt att ta i anspråk för bostäder, t ex som komplement till Furulidens verksamhet.

Tomter i norra delen av tätorten, vid Sångvägen, har marknadsförts sedan lång tid tillbaka, men utan resultat. Det förefaller nödvändigt att området omstuderas, bl.a. efterfrågas större tomter och en bättre koppling till centrum.

Skolutvecklingen med lokalisering av skola till östra sidan i Moheda medför att det bör vara av intresse att ge förutsättning att etablera bostäder i denna del av samhället. De platser som det bl.a. med hänsyn till kulturmiljö är lämpliga att studera vidare är områden vid Lingonvägen och Lövvägen. Vid den föregående samrådsprocessen i Moheda har ett starkt intresse uttalats för att områden utmed Klintabergsvägen, med dess utblickar, skall reserveras för utveckling av bostäder och verksamheter.

Om intresse finns för större tomter med landsbygdskaraktär bör det i översiktsplanen skisserade området vid Östregård och Grännaforsavägen kunna vara lämpligt.

Skola, barnomsorg

Förskolor

Idag finns följande tre förskoleenheter och en skolenhet i Moheda tätort.

Fårakullens förskola är inrymd i ett bostadshus i centrala tätorten väster om järnvägen och där finns barn från 1-5 år. Fårakullen har ett mottagningskök som får mat från köket i Slätthög.

Långagårds förskola, för barn 1-5 år, ligger i norra delen av tätorten. Långagård har ett tillagningskök.

Klintaskogens förskola ligger inom Mohedaskolans område öster om järnvägen och där finns barn från 1-5 år. Klintaskogen har ett mottagningskök som får mat från köket i Slätthög. Klintaskogen är inrymd i två sammankopplade tillfälliga paviljonger. När markarbetena och el/VA-arbetena gjordes förbereddes det även för en tredje paviljong.

Planer för utveckling av förskola finns såväl i anslutning till Långagård som vid Mohedaskolan.

Mohedaskolan

Grundskola

Mohedaskolan är en F-9 skola belägen öster om järnvägen med en del inrymd i permanenta lokaler och en del i tillfälliga paviljonger. Skolan har ett tillagningskök.

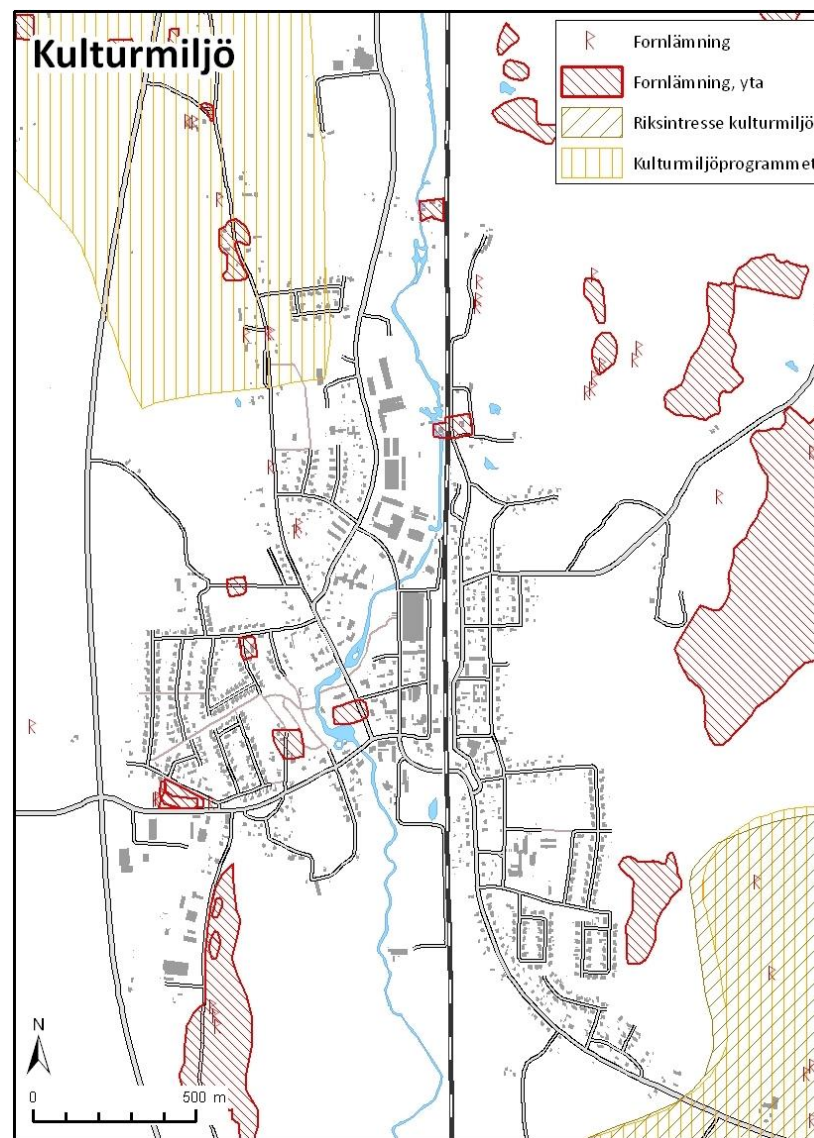
På Mohedaskolan finns en liten gymnastiksal för de yngre eleverna. De äldre eleverna, åk 6-9, har sin idrott i Vegbyhallen, ca två km från Mohedaskolan. För skolans del är en idrottshall vid Mohedaskolan och utbyggnad av gc-nätet i Moheda starka önskemål. Beslut är fattat om satsning på skolenheten i Moheda och att avveckla paviljongerna vid Mohedaskolan.

I anslutning till skolområdet finns goda möjligheter för att bygga ut och utveckla skolans verksamhet.

Kulturmiljö, grönstruktur och rekreation

Inom tätortsmiljön finns många registrerade fornlämningar, t.ex. marknadsplatsen, våghållningsstenar, hållristning vid Hembygdsgården och flera gårdsmiljöer. Söder om samhället vid Växjövägen finns ett gravfält och runt om samhället bl.a. vid Klintaberget finns stora områden med fossil åkermark. I nära anslutning till sydöstra delen av tätorten ligger det rika odlingslandskapet Horda-Ryd som är av riksintresseområde för kulturmiljövården.

Moheda samhälle har mycket gröna ytor i de centrala delarna, men ytorna är delvis outnyttjade grasmattor som skulle kunna bli centrala parkmiljöer och mötesplatser. Den s.k. Borslövsvallen vid f.d. Finnveden används för samhällsaktiviteter bl.a. i samband med Mohedadagarna. Nära inpå samhället finns skogsområden som är värdefulla för rekreation.

Mohedaån är en stor tillgång för samhället och borde utnyttjas bättre än idag. En cykel- och gångväg kan anläggas längs med vattnet. Borslövsvallen borde delvis kunna omvandlas till anlagd park. Vattnet kan också utnyttjas bättre och borde användas, om inte till bad, så till lek eller rekreation.

Kyrkogårdsmiljön ses som en grön oas längs ån. Centrum skulle kunna få en starkare koppling till denna grönska genom t.ex. en gångväg eller ett tydligt stråk.

Miljön i centrum måste vara trygg att vistas i för alla. Gångtunneln under järnvägen upplevs mörk på kvällarna. Riklig växtlighet i närheten av gångtunneln förstärker känslan av otrygghet. Trygghetsskapande åtgärder här och i andra centrummiljöer bl.a. genom bra utformad belysning är ett viktigt inslag.

Naturområdet vid Furuliden bör kunna utvecklas för promenadstråk och göras mer tillgängligt. Det borde kunna gå att få en sammanhängande promenadslinga på båda sidor om vattendraget.

Hembygdsgårdsområdet, som är relativt centralt beläget utmed Vegbyvägen, är ett angenämt natur- och kulturmiljöområde för Mohedabygden.

Fritid och idrott

Moheda har ett mycket aktivt föreningsliv. Moheda IF äger ortens idrottsplats och deras område och lokaler används även av flera andra föreningar. Idrottsplats är belägen i närheten av väg 126 i väster där Moheda IF har bollhall, bollplaner och klubbstuga. Föreningens klubbstuga används flitigt och för varierande aktiviteter av ortens och bygdens föreningar och kommuninvånare. Ca 200 ungdomar deltar

aktivt i olika lag och träningar, bl.a. fotboll och friidrott. Idrottsplatsen används också flitigt av olika organisationer för boule, hundutställning, privata arrangemang mm. Även bollhallen används flera timmar dagligen. Tankar om utveckling av verksamheten finns.

Vid Kronobergshed, 3 – 4 km söder om Moheda tätort, ligger golfbana, skjutbana, segelflygklubb, hundklubb, vandrarhem och friskola. Mellan Moheda och Torpsbruk ligger Östanåkra ponnytravbana.

Motionsspår finns öster om skolområdet och ca 3 km öster om samhället ligger badplatsen Sjöanäs vid sjön Furen. Den planerade gång- och cykelvägen dit är angelägen.

Mötesplatser/social gemenskap

Mötesplatser som Moheda Bio, skolan och Idrottsplatsen är viktiga samlingspunkter där alla generationer, grupper och intressen kan finna gemenskap med andra. Ungdomars tankar kring landsbygd och tätort bör fångas upp. Det är viktigt att aktiviteter bedrivs av och med ungdomar, att nya idéer och tankar uppmuntras. En viktig fråga är hur nyinflyttade kommer in i gemenskapen.

Infrastruktur och trafik

Infrastruktursatsningar

Åren 2010 – 2021 genomförs ett flertal investeringar inom länets infrastruktur, framför allt järnvägar och vägar. För Alvesta kommuns del har det hittills inneburit upprustning av Alvesta järnvägsstation, kombiterminal i Alvesta, samt påbörjad utbyggnad av den regionala persontågstrafiken. Tillsammans med Gemla, Lammhult och Stockaryd fick

Moheda ett nytt tågstopp som togs i drift i januari 2012. Sedan dess stannar Krösatågen mellan Alvesta/Växjö och Jönköpings län på de nämnda orterna. Tågstopp i Vislanda togs i bruk i december 2013. Krösatåg från Hässleholm fortsätter upp till Osby, Diö och Vislanda och vidare via Alvesta till Växjö.

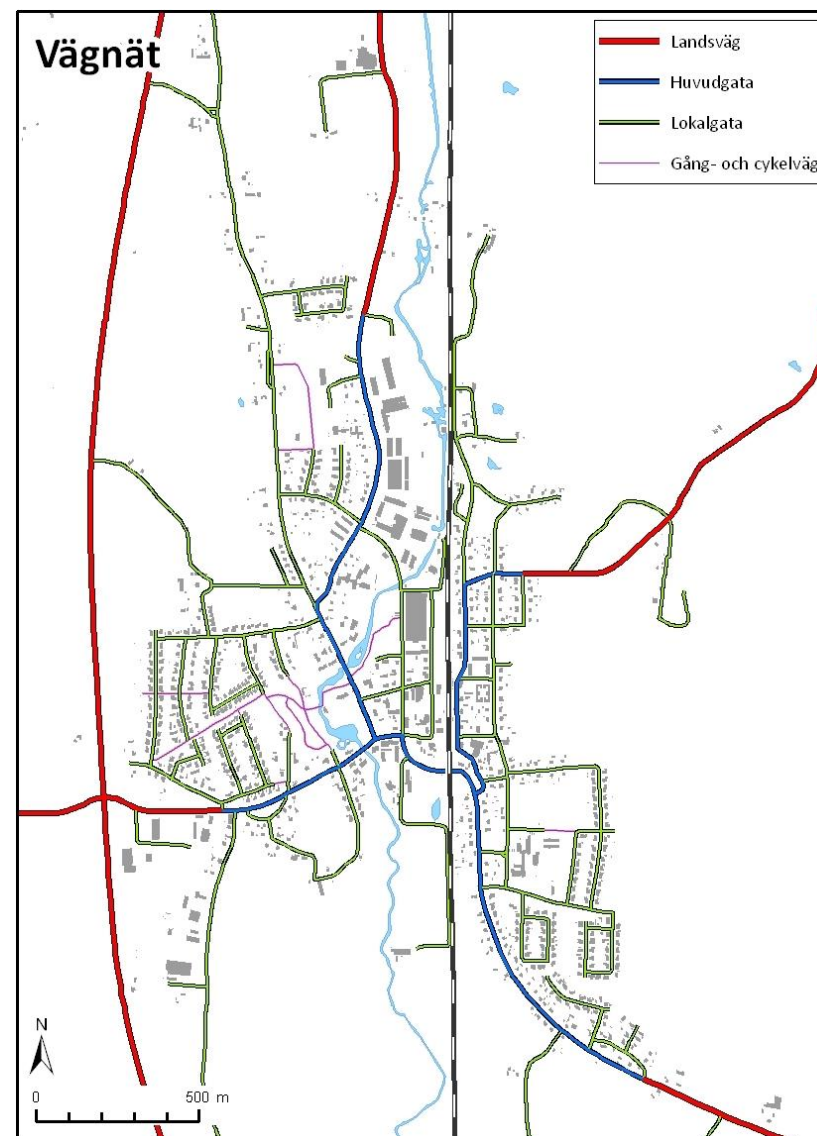
Vägnät och gatumiljö

Moheda har god koppling till det större vägnätet med tillfart från Riksväg 126 via Slätthögsvägen och via Väg738/Växjövägen som leder från väg 30 Växjö-Lammhult in till Moheda från öster. Tillfartsgatorna och även de anslutande huvudgatorna, Torpsbruksvägen och Storgatan är relativt breda och utformningen inbjuder ofta till höga hastigheter.

Tung trafik

Den huvudsakliga målpunkten för den tunga trafiken genom Moheda är sågverket och övriga verksamheter i samhällets norra del. En absolut majoritet av transporterna till sågverket kommer söderifrån och går idag via Storgatan genom Moheda centrum. Detta innebär dels påtagliga konflikter med oskyddade trafikanter (fotgängare och cyklister) och dels begränsade förutsättningar för att utveckla centrum med exempelvis nya bostäder.

I arbetet med denna plan har Alvesta kommun med hjälp av trafikkonsult utrett möjligheterna för att hitta nya körvägar för de tunga transporterna så att påverkan på centrum minskas. Trafikstudien har tagit utgångspunkt i det som anges i kommunens översiktsplan från 2008. Nedanstående karta visar de studerade alternativen.

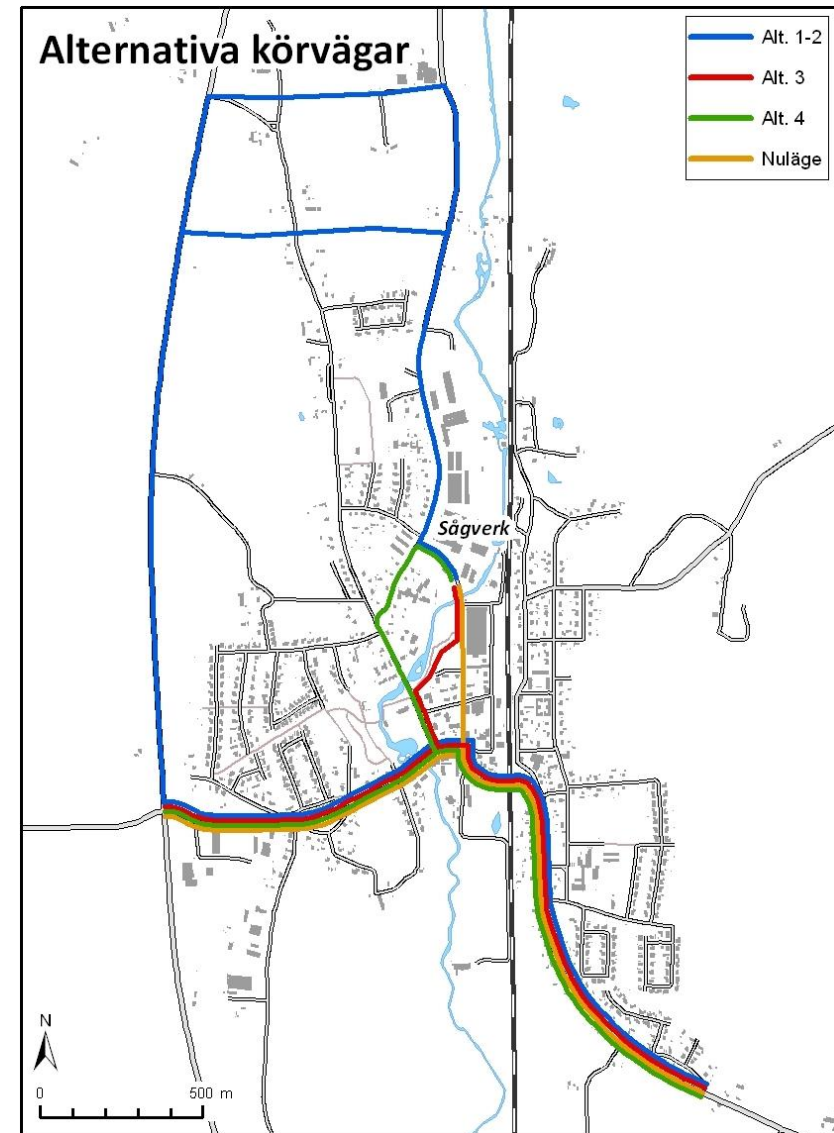
Nuläge: Tillfart till sågverket söderifrån via Storgatan. Alternativet innebär att konflikter med oskyddade trafikanter kvarstår samt att förutsättningarna för centrumutveckling är oförändrade.

Alt. 1 och 2: Tillfart till sågverket via Torpsbruksvägen från norr. Dessa två alternativ förutsätter ny förbindelse mellan väg 126 och Torpsbruksvägen. Alternativerna innebär en markant ökning i körsträcka, stora ingrepp i landskapet, konflikter med jordbruksmark och kulturvärden samt en betydande investeringskostnad.

Alt. 3: Tillfart till sågverket söderifrån via Torpsbruksvägen och ny förbindelse över grönområdet vid ån, kallat Borslövsvallen. Alternativet innebär den kortaste körsträckan men också barriäreffekter och ett påtagligt ingrepp i grönsstrukturen.

Alt 4: Tillfart till sågverket via Torpsbruksvägen söderifrån och vidare på Storgatan. Alternativet innebär att befintlig infrastruktur används och därmed att det ger minst intrång i annan markanvändning.

Alternativen 1, 2 och 4 som innebär tillfart norrifrån medför att porten till sågverket kommer att behöva justeras något för att skapa tillräckligt utrymme för in- och utfart. De medför även att korsningarna Storgatan/Torpsbruksvägen samt Torpsbruksvägen/Vegbyvägen kan behöva förändras något för att få till ett bra flöde för de tunga transporterna.

Slutsatsen i trafikstudien är att tung trafik till sågverket bör ledas enligt alternativ 4, d.v.s. via Torpsbruksvägen och Storgatan. Studien har kompletterats med en bullerbedömning som säger att de ekvivalenta bullernivåerna (medelvärde) på de gator som berörs av omledningen endast påverkas marginellt medan maxnivån förblir oförändrad. Skulle olägenheter uppstå kan dessa minska med exempelvis dämpande beläggning, åtgärder i omgivande miljö (buller-skydd) eller tidsreglering av trafiken.

Järnväg

Järnvägen har historiskt sett varit en stor tillgång för Moheda då hela samhället en gång byggdes upp kring den. Även i framtiden kommer järnvägen att vara en stor möjlighet för samhället bl.a. genom tågstoppet. För Mohedas samhällsbild idag är järnvägen dock en barriär mellan östra och västra delen av samhället. Bullerplank längs spåren bidrar till att dela av Moheda visuellt, men är nödvändigt med hänsyn till buller och ur säkerhetssynpunkt. Järnvägsövergångar med bommar har stängts och ersatts av en biltunnel och en gång- och cykeltunnel under spåren. På längre sikt är det önskvärt att bygga en ny över- eller undergång i norra delen av samhället eller i centrum, för gående och cyklister.

Sedan tågstoppet invigdes går sex turer med Krösatåg per vardag mot Alvesta och Växjö i söder samt mot Nässjö i norr. Restiden till Alvesta är knappt 10 minuter och till Växjö knappt 30 minuter.

Busstrafik

Genom Moheda centrum passerar i dagsläget Länstrafikens busslinjer 113 Torpsbruk-Moheda-Alvesta, 142 Moheda-Växjö resp. Lammhult och med anslutning till linje 141 mot

Jönköping. Restiden till Alvesta är ca 20 minuter och till Växjö ca 35 minuter.

Det har gjorts en satsning på anropsstyrd trafik i Mohedas närområde. Denna satsning innebär att boende i nordvästra delen av Alvesta kommun kan åka anslutningstrafik till och från Moheda tågstation.

Gång- och cykeltrafik

I Moheda finns få separerade gång- och cykelvägar utmed bilvägsnätet. De gång- och cykelvägar som finns är i huvudsak belägna inom de olika bostadsområdena. Undantaget är utmed Storgatan norrut från centrum och längs Torpsbruksvägen norr om f.d. Vegbyskolan, samt undergången vid tågstoppet. I övrigt sker cykeltrafiken utmed huvudgatorna i blandad trafik.

Trafikverket planerar att anordna en gång- och cykelväg utmed väg 730, från Moheda samhälle och ut till Sjöanäs öster om samhället. Dessutom finns långt gångna planer på att länka ihop gång- och cykelvägen från Torpsbruk med den som går utmed Storgatan.

Alvesta kommun har inom Energimyndighetens projekt Ut-hållig kommun arbetat med att analysera Mohedas gång- och cykelvägsnätets struktur, användning och förbättringsmöjligheter. Syftet är att hitta åtgärder som kan underlätta för folk att ta sig till olika målpunkter till fots eller med cykel.

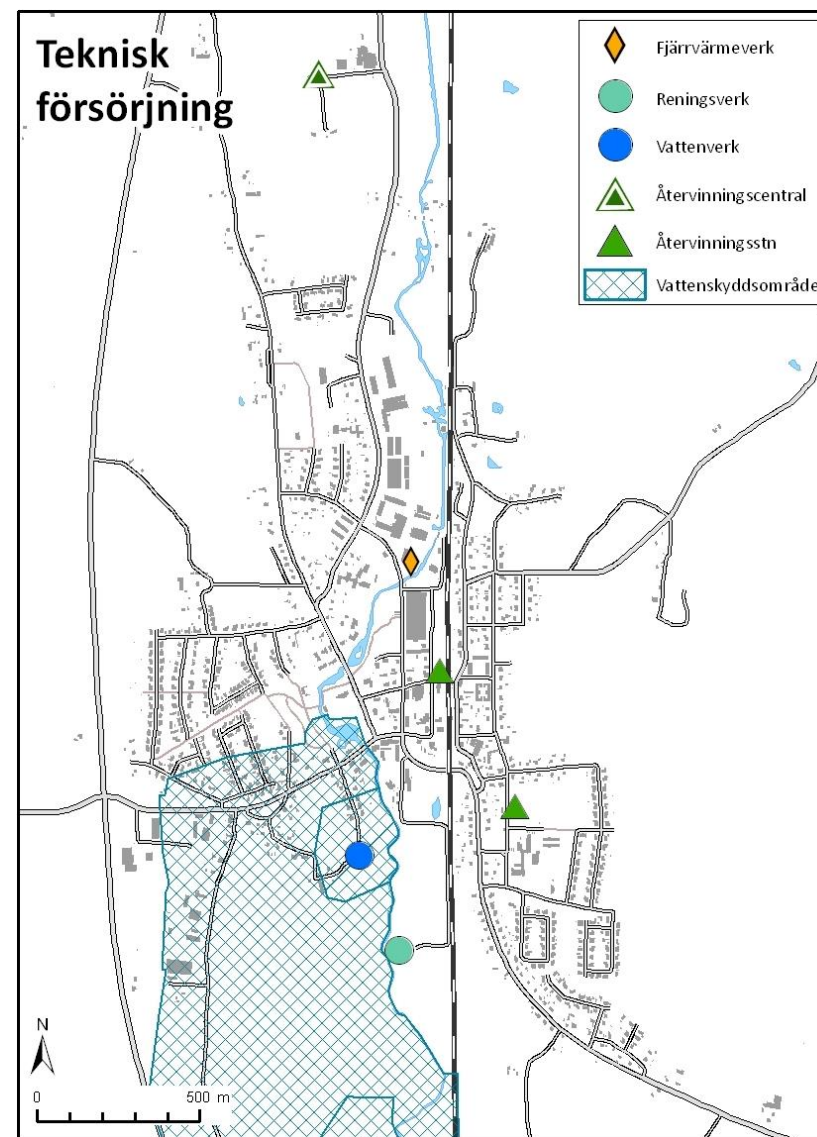
Teknisk försörjning

VA-försörjningen i tätorten sker med kommunalt vatten och avlopp. Samhällets vattentäkt, en grundvattentäkt, ligger söder om Slätthögsvägen och där måste hänsyn tas till skyddsområdet. Det finns behov att komplettera skyddsområdet med hänsyn till en ny brunn. Vattenverket kan ta ut 1000 m³/dygn enligt vattendomen. Avloppsvattnet leds till reningsverk söder om Moheda, med Mohedaån som recipient. Verket är dimensionerat för 4500 pe (personequivallenter) och har god kapacitet för utbyggnad av samhället.

Det mesta dagvattnet (regnvatten som avleds från vägar m.m.) leds ut till Mohedaån men numera eftersträvas fördröjning/avslamning (alternativt rening) av dagvattnet.

Fjärrvärmecentral försörjer stor del av tätorten med värme. Centralen är placerad intill sågverket och försörjs med biobränsle därifrån. En stor del av samhället, även stor del av villabebyggelse i västra delen och villabebyggelse öster om järnvägen är anslutna till fjärrvärmenätet. I projektet Utgållig kommun har olika framtidslösningar för värmeförsörjning diskuterats, varvid ett alternativ med maximal utbyggnad med biobränsleförsörjning förordas ur uthållighets synpunkt. Det råder dock problem med att kapaciteten på ledningarna är begränsad. En ytterligare kulvert under järnvägen och över till östra sidan krävs för utbyggnad av fjärrvärmenätet.

Återvinningsstationer finns en på västra och en på östra sidan om järnvägen. Större återvinningscentral för Mohedabygden finns i Östanåkra, ca 1,5 km norr om tätorten.

Risk och säkerhet

Översvämning

Kommunen har låtit genomföra en översvämningstudie som omfattar bl.a. Moheda samhälle. Utredningen ger ett bra underlag för fysisk planering, bygglovhantering och beredskap. Ett varnings- och prognosystem har etablerats för att kunna hantera händelser t ex simulera olika situationer och planera åtgärder. Översvämningsskildring föreligger vid Mohedaån bl.a. på området norr om kyrkan. Där föreskrivs i samband med detaljplaner en lägsta nivå vid byggnad för att förebygga att byggnader riskerar att översvämmas. Vattenverk och avloppsreningsverk klarar det s.k. 100-årsflödet. Med hänsyn till klimatförändringar bör vid fortsatt planering och utveckling avloppsreningsverket säkras för högre flöden än 100-årsflöden. Vattenverket är högre beläget.

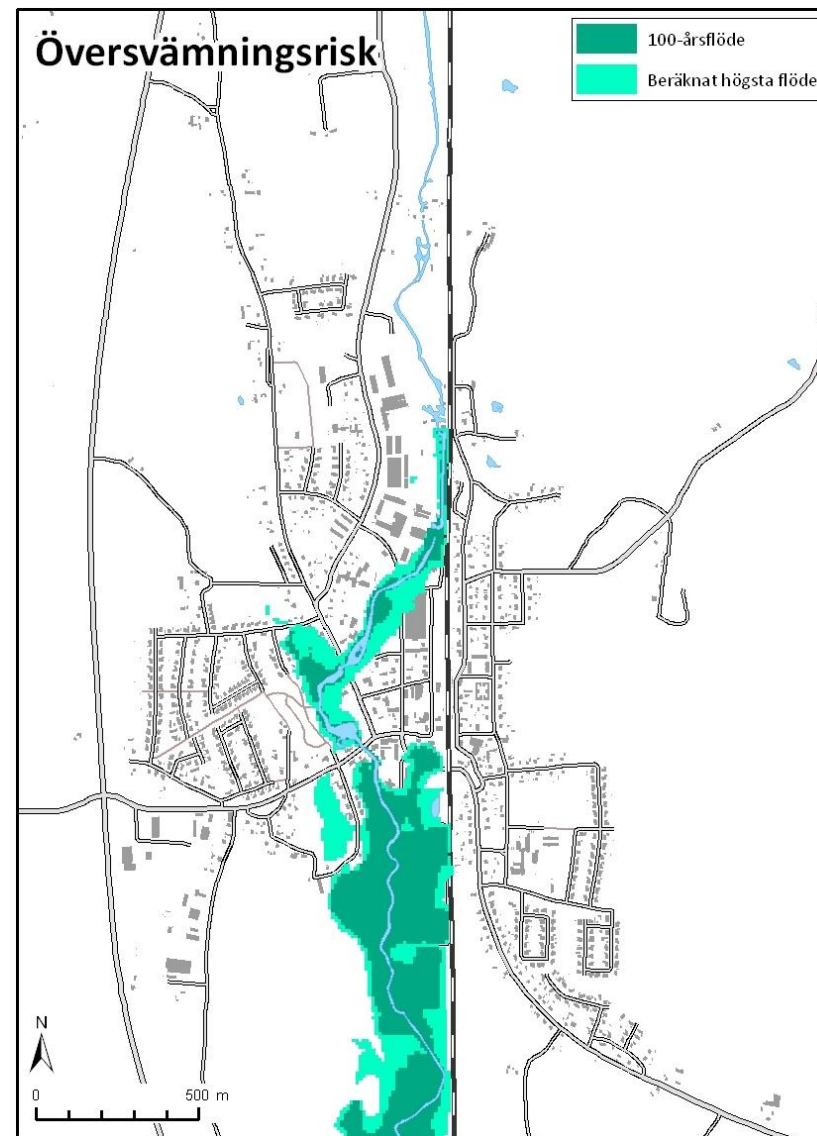
Farligt godstransporter

På södra stambanan genom centrum av Moheda går transporter av farligt gods. Detta innebär att hänsyn måste tas och riskbedömningar görs vid utveckling av bl a boendemiljöer. RIKTSAM:s (riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen) riktlinjer kan vara lämpliga som vägledning i dessa frågor. I vissa fall kan speciella riskbedömningar behöva göras i direkt anslutning till byggplanering.

Geologiska riskfaktorer

Stor del av Moheda tätort ligger inom område med isäls-sediment. Utmed Mohedaån kan det finnas områden med fin-korniga jordar med risk för erosion. Behov kan finnas av för-

djupade utredningar i samband med bygglov eller detaljpla-

ner.

AVVÄGNINGAR OCH FÖRSLAG

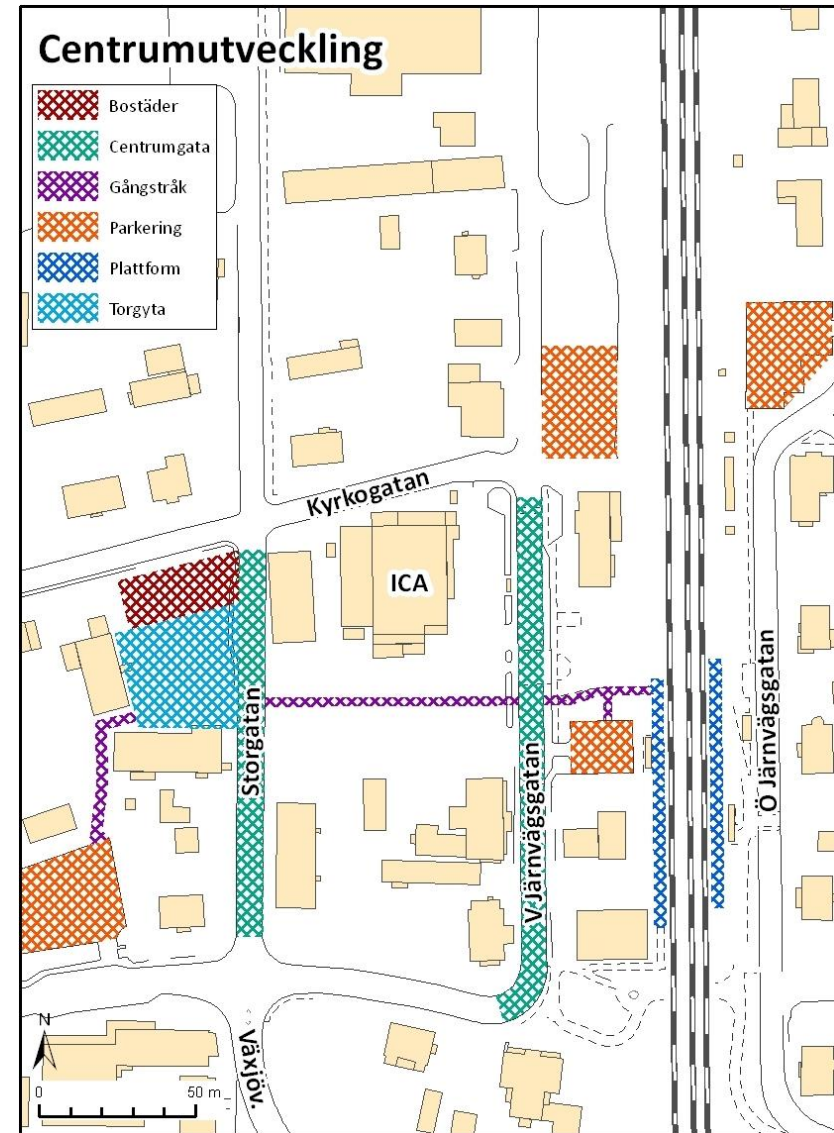
(Se karta på sidan 30)

Centrumutveckling

Utveckling och förnyelse av Moheda centrum skall leda till att centrum blir tydligare och mera sammanhållet. Det skall kännas inbjudande och intressant att komma till centrala Moheda som blir en naturlig mötesplats. Kopplingen mellan centrum och platsen för tågstoppet skall vara stark. Torgmiljöer med inslag av växtlighet skapas vid dagligvarubutiken och vid värdshuset. När trafiken leds bort från centrum skapas möjlighet för lugna gatumiljöer på Storgatan och Västra Järnvägsgatan. Centrummiljön ska innehålla de funktioner som behövs för en vital miljö, både handel och service samt bostäder.

Idé över hur en lugn gatumiljö kan utformas

Riktlinjer centrum

Centrumkärnan skall förstärkas, bl.a. genom:

- Skapande av torgmiljö och komplettering av bebyggelse vid värdshuset, varvid särskilt beaktas att korsningspunkten Storgatan-Kyrkogatan blir trafiksäker.
- Etablering av tydligt stråk för gående och cyklister från tågstoppet mot torgmiljöer vid dagligvarubutiken och värdshuset.
- Utformning av parkeringsplatser med uppdelning i mindre ytor genom inslag av vegetation så att miljön upplevs tilltalande.
- Tillskapande av trevnadsåtgärder t ex genom välkomnande entréer till centrum, estetiskt tilltalande torgmiljöer och gröna inslag i gatumiljöerna.
- Minskad trafik i centrum (se avsnitt "Trafik")
- Fortsatt skapande av förutsättningar för ett mångsidigt utbud av butiker och annan service samt bostäder i centrum.

Idé över hur parkeringsplatser kan göras gröna och trevligare.

Förbättrade kommunikationer

I och med att Moheda numera har ett tågstopp är det viktigt att orten har bra, säkra och trygga gång- och cykelvägar genom samhället till centrum och hållplatserna. Det skall också skapas bra angörings- och parkeringsplatser i närområdet vid järnvägen. Bussangöringsplatser skall finnas i anslutning till tågstoppet och på andra strategiska platser i samhället. Dagens pendlingsmöjligheter med buss kompletteras och förstärks genom tågstoppet.

Riktlinjer kommunikationer

Kommunen skall verka för att god kollektivtrafik samt säkra och trygga gång- och cykelvägar utvecklas för att minska bilanvändningen, samt verka för en hållbar utveckling och god miljö.

Bra pendelparkeringar skapas på båda sidor om järnvägen.

Välutformade cykelparkeringar anordnas.

Kommunen skall verka för att bra kompletteringstrafik skapas för att underlätta anslutning från landsbygden och byten mellan tåg och buss.

Kommunen ska verka för att tågstoppets möjligheter marknadsförs.

Trafik och gatumiljöer

Med utgångspunkt från genomförda utredningar om hur trafik kan avledas från centrum kan Storgatan och Västra Järnvägs-gatan ges centrumkaraktär. Storgatans norra del kan byggas om och länkas samman med Torpsbruksvägen. Detta innebär att transporterna från sågverket och närbelägna verksamheter kan ledas ut i väg 126 gamla sträckning (Torpsbruksvägen - Slätthögsvägen). Gatuutformningen anpassas för den förändrade trafiken. En sådan omledning av trafiken och anpassning av gatusystemet ger goda förutsättningar att utveckla Moheda centrum.

Utbyggnad av gång- och cykelvägar prioriteras fortsättningsvis utmed Torpsbruksvägen med anslutning till Storgatan samt mellan samhället och vägen till Sjöanäs badplats. Det är viktigt att även gång- och cykelväg byggs mellan centrum och idrottsplatsen.

Allmänt sett är det viktigt att trygga, säkra och angenäma gång- och cykelvägar utvecklas så att det blir lätt för boende i Moheda att ta sig till tågstoppet och kollektivtrafiken.

Riktlinjer trafik och gatumiljö

Trafiken begränsas på Storgatan för att underlätta utveckling av Moheda centrum. Gatukorsningen Storgatan-Torpsbruksvägen byggs om så att Storgatan fortsätter som huvudgata ut på Torpsbruksvägen. Vid detaljplaneringen av vägutformningen studeras noga så att vägen blir körvänlig och så att anpassningen till närbeläget grönområde blir tilltalande. Det är av största vikt att korsningspunkter med gång- och cykelvägar blir säkra. En sådan förändring bör göra det möjligt att använda Torpsbruksvägen för ökad trafik med tunga fordon.

Centrumgatorna Storgatan och Västra Järnvägsgatan ges en tydlig centrumkaraktär med en säker och estetiskt tilltalande miljö.

Utveckling av gatunätet och gång- och cykelnätet skall ske med säkerhet, trygghet och uthållighet som ledstjärnor.

Trafiksäkring av korsningspunkter och övergångsställen prioriteras.

Gatumiljöer tillgänglighetsanpassas.

Trafiksäkerhetsåtgärder och vägbelysning utformas efter omgivningens förutsättningar och bidrar till god bebyggd miljö

Tillfarer som utgör entréer till orten skall ägnas särskild omsorg och ges en estetiskt inbjudande utformning (t ex vägportar, skyltar, välskött grönska) i kombination med säkerhetshöjande åtgärder.

Gång- och cykelväg byggs från f d Vegbyskolan utmed Torpsbruksvägen och ansluter till gång- och cykelväg på Storgatan.

Utbyggnad sker av gång- och cykelväg utmed Växjövägen från Moheda samhälle och till vägen mot Sjöanäs badplats.

Ny gång- och cykelväg anordnas från idrottsplatsen och in till Moheda centrum. Framtida utveckling sker av gång- och cykelväg västerut till det framtida verksamhetsområdet vid väg 126.

Utformningen av korsningen Växjövägen-Marknadsvägen ses över, varvid hänsyn tas till närbelägen fornlämning.

I samband med andra markarbeten kan, med fördel, förberedelser göras för att kunna skapa nya gång- och cykelvägar.

Infarten från väg 126 byggs om och får en trafiksäkrare lösning genom en ev. cirkulationsplats eller annan lämplig utformning

Arbete med hastighetsöversyn inriktas på säkerhet för oskyddade trafikanter.

Parkeringsytorna i centrum tydliggörs i utformning och skyltning och fräschas upp, gärna genom gröna inslag.

Möjligheter till flera användningsmöjligheter för parkeringsytor, t ex torghandel eller dagvattenfördröjning bör övervägas.

Bostadsutveckling

Moheda kan erbjuda attraktiva boendemiljöer dels nära centrum och skola, dels genom tätortsnära läge med landsbygdskaraktär. Den strategi för utveckling av bostadsområden som kom fram i tätortsanalysen i översiktsplanen 2008 kompletteras med förslag till möjliga lägen för utvidgning av bostadsområde nära Mohedaskolan. Föreslagna områden för bostäder innebär att förutsättningar skapas både i centrum samt på den östra sidan om järnvägen i nära anslutning till skolområdet.

Centrum

Möjlighet ges att etablera bostäder norr om värdshuset, ett område som idag används som parkering där ny detaljplan fordras för att marken ska kunna disponeras ändamålsenligt. Platsen är lämplig för flerbostadshus.

Ett mindre område vid Ängsvägen, nordväst om det nyligen exploaterade området på Kaptensträdan, ger möjlighet för bebyggelse av några lägenheter i form av villor eller marklägenheter. Ett område öster om Torpsbruksvägen och söder om Furuliden är lämpligt att omdana till bostadsområde med hänsyn till omgivande bostadsmiljö. I området finns idag två mindre verkstadsbyggnader.

Bostäder i dessa delar ger goda och naturnära boendevillkor i ett centrumnära läge.

Riktlinjer Centrum

Bostäder i centrum har högsta prioritet.

Hänsyn ska tas till omgivande bebyggelse i höjd och skala.

Bebyggelse vid värdshuset skall bidra till förstärkning av centrummiljön, torgbildning och stråk från järnvägen och österut. Stor hänsyn tas till trafiksäkerhet.

Vid bebyggelse söder om Furuliden ska hänsyn tas till naturmiljön längs ån och grönstrukturen i området. Strandskyddets syften tillgodoses genom en väl avvägd fri passage.

Vid bebyggelse inom område vid ån skall hänsyn tas till översvämning, ras och skred och byggnaders läge i höjd skall regleras i detaljplan. Hänsyn till klimatförändringar vägs in i bedömningarna. Geotekniskt underlag är viktigt med hänsyn till risk för förekomst av finkorniga jordar.

RIKTSAM:s (riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen, Länsstyrelsen Skåne) rekommendationer är vägledande för hänsynstagande till farligt gods-transporter.

Vid nybyggnation i centrum beaktas problem med buller och vibrationer.

Omdaning av bostadsområde vid Sångvägen

En omdaning av det befintliga bostadsområdet vid Sångvägen ger mervärde för bostadsmiljön. Området nås idag via Vegbyvägen. Det bör studeras huruvida området kan få en bättre koppling till centrum och bra anslutning med gång- och cykelväg. Förutsättningar bör finnas för att några större villatomter kan skapas för ny bebyggelse i området. Grönstrukturen bör ses över.

Riktlinjer Sångvägen

Tillkommande bebyggelse skall hållas samman med befintlig bebyggelse.

Kopplingen mot centrum samt tillgång till grönområde beaktas vid omdaning av området.

Gång- och cykelvägsanslutningar samt tätortsgrönskan ses över.

Anpassning skall ske till närbelägen kulturmiljö.

Områden öster om Lingonvägen och norr om Lövvägen

Det bör finnas en beredskap för att kunna tillhandahålla traditionella villatomter nära skolområdet. Området öster om Lingonvägens norra del är det område som förefaller vara rimligast att utreda för kompletterande bebyggelse. Området kolliderar inte med närbeläget fornkärsområde. VA-nät och fjärrvärme finns i närområdet. Området består av skogsmark och inom området finns motionsspår som delvis kan behöva flyttas.

Även vid Lövvägens förlängning, söder om rekreationsområdet, kan vara möjligt att utreda om det går att skapa några villatomter. Marken är privatägd.

Riktlinjer Lingonvägen/Lövvägen

Område vid Lingonvägen har högsta prioritet för att tillskapa tomter för villabebyggelse.

Planläggning föregås av geoteknisk utredning.

Tillkommande bebyggelse skall hållas samman och anpassas till befintlig bebyggelse.

Områden vid Klintaberget

Tätortsnära tomter av landsbygdskaraktär efterfrågas. Område utmed Klintabergsvägen är utpekad i kommunens översiktsplan 2008. Området med sina utblickar i en sluttning upp mot Klintaberget är av stort intresse för framtida samhällsutveckling. Marken är privatägd. Vatten, avlopp och fjärrvärme finns etablerat i närområdet. Området norr om Klintabergsvägen är av intresse för bostäder i ett inledande skede. Här kan i ett relativt centralt läge och nära till skola tillskapas större tomter av landsbygdskaraktär för villabebyggelse.

Delar av det område som ligger söder om Klintabergsvägen berörs av gjord utredning och pågående sanering av markförorening från försvarsmaktens anläggning vid Klintaberget. Kommunens inriktning är att sanering skall ske så att området kan användas i enlighet med kommunens översiktsplan, alltså för bostäder. Markområdet i slutningen är av intresse för samhällsutvecklingen och delar av området är mycket högt beläget med utblickar över samhället. Förutom bostäder i ett längre tidsperspektiv så kan området vara intressant för utveckling av turism eller annan verksamhet som passar in i en småskalig landsbygdsmiljö och som kan ske i bostadsnära läge.

Ett område öster om Villagatan berörs också av markföroreningar och området är sanerat. Området är idag delvis planlagt för bostäder och inriktningen bör vara att området i framtiden kan användas för bostadsändamål.

Saneringen av områdena vid Klintaberget kommer att ta flera år i anspråk. Först när området är sanerat är det möjligt att slutligt bedöma möjligheter för exploatering av området. Tills dess att sanering är avslutad och bedömd anges område söder om Klintabergsvägen och område vid Villagatan som utredningsområden.

Riktlinjer områdena vid Klintaberget

Planering för bostäder sker i takt med efterfrågan och att område norr om Klintabergsvägen kan tas i anspråk.

Område söder om Klintabergsvägen och område öster om Villagatan kan bedömas först när försvarsmakten genomfört marksanering. Dessa områden utpekas som utredningsområden tills dess att erforderlig sanering är genomförd och resultatet kan bedömas.

Planläggning föregås av geoteknisk utredning.

Inriktning för områdena är att förutom bostäder så kan etablering av verksamheter som passar in i ett bostadsnära läge med fördel förekomma.

Område för landsbygdsboende vid Östregård

I anslutning till Växjövägen och vägen mot Grännaforsa finns förutsättningar att etablera bostäder för "landsbygdsboende" med större tomter. VA-nät finns utbyggt i närområdet. Landsbygdsboende i denna del skulle ge ett mervärde med närhet till kulturlandskapet.

Riktlinjer Östregård

Bebyggelse anpassas till riksintresse för kulturmiljö. Anpassning skall ske till det mötande odlingslandskapets karaktär vad gäller skala, utformning och placering.

Hänsyn tas till närliggande fornlämningar.

Planläggning föregås av geoteknisk utredning.

Bebyggelseområde utformas så att antalet utfarter till Växjövägen begränsas. Utfarter sammanförs med fördel till Grännaforsavägen. Dessa frågor beaktas i detaljplanering.

Område vid Mäster Skölds väg

Ett mindre område i anslutning till befintlig bebyggelse vid Mäster Skölds väg är utpekad i kommunens översiktsplan. Området kan vara av intresse för etablering av bostäder om efterfrågan finns. Området är naturlig tätortsutveckling nära centrum och idrottsaktiviteter. Gator och VA-nät finns att ansluta till.

Riktlinjer Mäster Skölds väg

Bebyggelsen anpassas till befintlig äldre bebyggelse och till kulturvärden i närområdet.

Handel vid Östregård

Östregård antik och loppmarknad utvecklas successivt och besöksantalet är stort och kan uppgå till ca 3000 besökande en söndag. Utrymme finns för ytterligare utveckling av verksamheten på platsen. Med hänsyn till läget inom riksintresseområde för kulturmiljö, anslutning till allmän väg samt planering av gång- och cykelväg mellan Moheda centrum och Sjöanäs badplats är det viktigt att olika intressen sammanvägs vid fortsatt utveckling.

Riktlinjer handel Östregård

Bebyggelse och anläggningar anpassas till riksintresset för kulturmiljö. Anpassning skall ske till det mötande odlingslandskapets karaktär vad gäller skala, utformning och placering.

Gång- och cykelväg utmed Växjövägen ansluter till området.

Trafiksäkerhetsåtgärder utformas med hänsyn till omgivningens förutsättningar och god bebyggd miljö.

Skola, Barnomsorg

Mohedaskolan, F – 9 – skola, har goda förutsättningar för att kunna utvecklas på befintligt område där det finns gott om utrymme för kompletteringar, om så erfordras. Detta gäller även fritids- och förskoleverksamhet.

Riktlinjer skola, barnomsorg

Befintliga ytor omkring Mohedaskolan reserveras för utveckling av skolan, fritids och förskola samt för angöring av skolskjuts m.m. som kan komma att behövas för skolans verksamhet.

En grön zon bör eftersträvas mellan skolområde och bostadsbebyggelse.

I anslutning till Långagårds förskola reserveras plats för eventuell utbyggnad, parkering och friytor som kan komma att behövas i framtiden.

Verksamhetsområden (Industri)

Befintligt industriområde norr om centrum

Inom det befintliga industriområdet norr om centrum finns inga större expansionsmöjligheter. Det begränsar de befintliga verksamheternas utvecklingsmöjligheter. Inom området ligger bl.a. sågverket ATA Timber. Nya större verksamheter bör lokaliseras till område vid väg 126 (se nedan).

Östanåkra industriområde

I Östanåkra finns viss plats för tillkommande verksamheter. Inom området finns förutom industri, även ponnytravbana.

Industriområden vid väg 126

Inom verksamhetsområdet öster om väg 126 finns viss plats för tillkommande verksamhet. Inom detta område måste hänsyn tas till skyddsområde för vattentäkt och området är endast lämpligt för etablering av "lättare verksamheter" t ex sådana som inte hanterar några kemikalier. Ny plats för verksamhetsområde föreslås väster om väg 126 eftersom det inte finns någon naturlig plats för utveckling av verksamhetsområde på samma sida som samhället finns idag. Området föreslås få tillfartsgata från väg 746, vägen Moheda – Rydaholm. Verksamhetsområde vid väg 126 gynnar både samhället och dess miljö. Verksamhetsutvecklingen kan fortsätta och läget utanför centrum ger minimala störningar. Plats bör reserveras för en eventuell framtida cirkulationsplats i Mohedakrysset.

Riktlinjer verksamhetsområden (industri)

I fortsatt planarbete avseende verksamhetsområdet öster om väg 126 tas hänsyn till vattenskyddsområde.

Planering av nytt verksamhetsområde väster om väg 126 sker i nära dialog med Trafikverket och trafiksäkerhetsåtgärder har hög prioritet med hänsyn till väg 126. En eventuell cirkulationsplats eller annan trafiksäker lösning utreds.

Vid planläggning och utformning av verksamhetsområde vid väg 126 är det viktigt att området får en estetiskt tilltalande utformning eftersom det kommer att utgöra en entré mot väg 126 (Alvesta-Bredhult) och väg 746 (Moheda-Rydaholm)

RIKTSAM:s (riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen) rekommendationer är vägledande för hänsynstagande till farligt godstransporter.

Fortsatt utveckling av Östanåkra industriområde sker med beaktande av att plats finns för en eventuell framtida anslutningsväg till väg 126.

Transporter på järnväg/industrispår

Bland flera verksamhetsutövare i Moheda finns ett stort intresse för att transportera gods på järnväg. Möjligheterna att anlägga stickspår från stambanan för att ordna omlastningsplats är dock begränsade, främst p.g.a. brist på utrymme. Inom ramen för Energimyndighetens projekt Uthållig kommun utreder kommunen med konsulthjälp förutsättningarna för godstransporter på järnväg till och från Moheda. I utredningen studeras möjliga lokaliseringar och utformningar.

Riktlinjer transporter på järnväg

Kommunen skall verka för att förutsättningar för godstransporter/möjligt läge för godshantering på järnväg utreds. Anläggningens inverkan på södra stambanans kapacitet måste beaktas.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Vattenverket som är dimensionerat för 1000 m³/dygn har ett uttag på ca 50%. Vattenskyddsområdet behöver kompletteras med avseende på ny brunn.

Avloppsreningsverket är dimensionerat för 4 500 personkvivalenter och är utnyttjat till ca 60%.

VA-försörjningen har således god kapacitet för samhällsutveckling.

Fjärrvärme

Fjärrvärmeverket betjänar idag i stora delar av tätorten Moheda. Vid nybyggnation är det rimligt att fjärrvärme installeras så långt möjligt. Fjärrvärmeanläggningen behöver kompletteras med ny panna eftersom befintlig panna används till full kapacitet.

Järnvägen utgör barriär vad avser ledningsdragningar mellan västra och östra sidan. Det är viktigt, inte minst ur säkerhetssynpunkt, att det skapas en ledningspassage genom järnvägen.

Återvinning

Befintliga återvinningsstationer finns på två centrala platser, en på varje sida om järnvägen och återvinningscentral för Mohedabygden finns i Östanåkra. Förutsättningar för återvinning måste beaktas i samhällsplaneringen.

Riktlinjer teknisk försörjning

Hänsyn tas till skyddsområdet för Moheda vattentäkt vid utbyggnad av bostads- och verksamhetsområden m.m.

Verksamhetsområde för vatten- och avlopp byggs ut i takt med samhällets utbyggnad.

Vid planering och utveckling av kommunala VA-anläggningar skall hänsyn tas till klimatförändringar. Inriktningen är att anläggningarna säkras för högre flöden än 100-årsflöden. Översvämning och klimatförändringar beaktas i riskanalysarbete.

I alla plan- och byggprojekt ska dagvatten hanteras genom lokalt omhändertagande så långt det är möjligt.

Kommunens skall verka för att skapa ytor för fördröjning/avslamning av dagvattnet, t.ex. i samband med utveckling av grönområden.

Kommunen och dess energibolag skall gemensamt arbeta för en kulvert under järnvägen för ledningsdragningar.

Vid planering och utbyggnad av bostads- och verksamhetsområden skall kommunens fjärrvärme strategi(kommande) samt energi- och klimatplan beaktas.

Möjlighet till kraftvärme (elproduktion) utreds eventuellt.

Vid nyetablering och utveckling av bebyggelseområden (bostäder, industri) ska biobränsle (fjärrvärme) användas i så lång utsträckning som möjligt. Kommunen och dess energibolag skall verka för utbyggnad av fjärrvärme även för befintlig bebyggelse.

Kommunen ska vid nybyggnation verka för energisnåla hus, i enlighet med kommunens Energi- och klimatplan.

I kommunens samhällsplanering beaktas att plats finns för lämplig placering av återvinningsstationer och andra anläggningar för avfallshantering t.ex. kompostering.

Återvinningsstationer ska vara tilltalande och tryggt placerade och utformade.

Kulturmiljö, grönstruktur

Inom tätorten och i närområdet finns tätt med kulturmiljöer och registrerade fornlämningar. Flera av de föreslagna bostadsområdena ligger i anslutning till kulturmiljöer och riktlinjerna anpassas till detta. Den slingrande ån med anslutande grönstruktur tas till vara i samhällsutvecklingen. Det bör kunna övervägas om inte någon mindre del av det stora grönområdet utmed ån kan tas i anspråk för annat ändamål utan att den gröna miljön minskar i värde.

Riktlinjer kulturmiljö och grönstruktur

Nya utvecklingsområden anpassas till närbelägen äldre bebyggelse och till anslutande kulturmiljöer.

Hänsyn tas till fasta fornlämningar.

Naturområde nära Furuliden och Mohedaån utvecklas för promenadstråk och görs mer tillgängligt.

Trygghetsskapande åtgärder såsom bra utformad belysning samt lagom växtlighet utan sikthinder skall inrättas i centrummiljön och vid gång- och cykelvägar.

Naturinventeringar bör göras inför planarbeten och förändringar av grönstrukturen och som underlag för att kunna ta tillvara grönskan i bostadsområden.

Bebyggelse hålls samman men gröna inslag infogas i bebyggelsemiljön.

Borslövsvallen utvecklas för park/natur och med naturliga kopplingar till grönstråk norra sidan om ån.

Idrott och fritid

Idrottsplatsen i västra delen av samhället används flitigt av idrottsföreningen och en mängd olika organisationer. Verksamheten är väl etablerad och utvecklas ständigt. Plats för utveckling av verksamheten finns angiven i planen.

På området norr om f.d. Vegbyskolan finns skolans idrotts-hall kvar och den används bl a av Mohedaskolans elever. Tennisplan, bollplan och boulebana finns också här. Området är avsatt för idrottsområde i planen. Huruvida skolans utredning om dess funktioner i Moheda påverkar detta idrottsområde är inte klarlagt. Områdets läge i anslutning till bostäder och med utbyggd teknisk försörjning gör det angeläget att det får en riklig användning för fritid, idrott eller kanske även bostäder i framtiden.

Motionsspåret öster om skolan kan behöva flyttas i vissa delar i samband med att bostäder etableras.

Riktlinjer idrott och fritid

Idrottsplatsen ges möjligheter att utvidgas norrut mot verksamhetsområdet.

RIKTSAM:s (riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen) rekommendationer är vägledande för hänsynstagande till farligt godstransporter.

Vid omdaning av idrottsområde norr om f.d. Vegbyskolan sker anpassning till närbelägna bostäder och en grön zon eftersträvas mellan bostäder och aktivitetsområde.

Flyttning av del av motionsspår öster om Lingonvägen sker med beaktande av kulturmiljöintressena i området.

Mellankommunala intressen

Det finns ingen negativ påverkan på mellankommunala intressen.

Genom tågstoppet och unika verksamheter (t ex Östregårds antik och loppis) finns det ett regionalt intresse för fortsatt utveckling av orten.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer innebär att det finns fastställda normer för utomhusluft bl.a. vad avser kvävedioxid och partiklar. Inom länet mäts den lokala luftkvaliteten på några platser och i dagsläget har endast vissa platser i Växjö värden som överstiger normerna.

Miljö kvalitetsnormer finns även för yt- och grundvatten. Vattenkvaliteten bedöms utifrån såväl ekologisk som kemisk status och meningen är att sjöar och vattendrag skall uppnå god ekologisk och kemisk status senast 2015. Ett generellt krav finns om att ytvattenkvalité inte får försämrats.

I samband med utbyggnad av bostads- och verksamhetsområden ställs krav på dagvattenåtgärder, fördröjning m.m. för att hindra påverkan på ytvatten. Avloppsreningsverkets utveckling måste ske med beaktande av att miljö kvalitetsnormerna uppfylls. De föreslagna åtgärderna i planen bedöms inte motverka att miljö kvalitetsnormerna uppnås.

Riktlinjer miljö kvalitetsnormer

I alla detaljplaner skall det bedömas hur genomförandet av planen förhåller sig till gällande miljö kvalitetsnormer.

Utveckling av avloppsreningsverk samt dagvattenhantering sker med beaktande av att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppfylls.

Riksintressen

Öster om tätorten vid Horda finns ett större område som är av riksintresse för kulturmiljö. Ett område för handel samt del av föreslaget utbyggnadsområde för bostäder ligger inom detta riksintresseområde.

Järnvägen/Stambanan är riksintresse och med det planerade tågstoppet utgör järnvägen ett stort intresse för samhällsutvecklingen samtidigt som anpassning måste ske med hänsyn till säkerhet, buller med mera.

Avvägningar måste ske så att inte riksintressena påtagligt skadas.

KÄLLOR

Alvesta Kommuns ÖP, 2008

Länsstyrelsens Planeringsunderlag

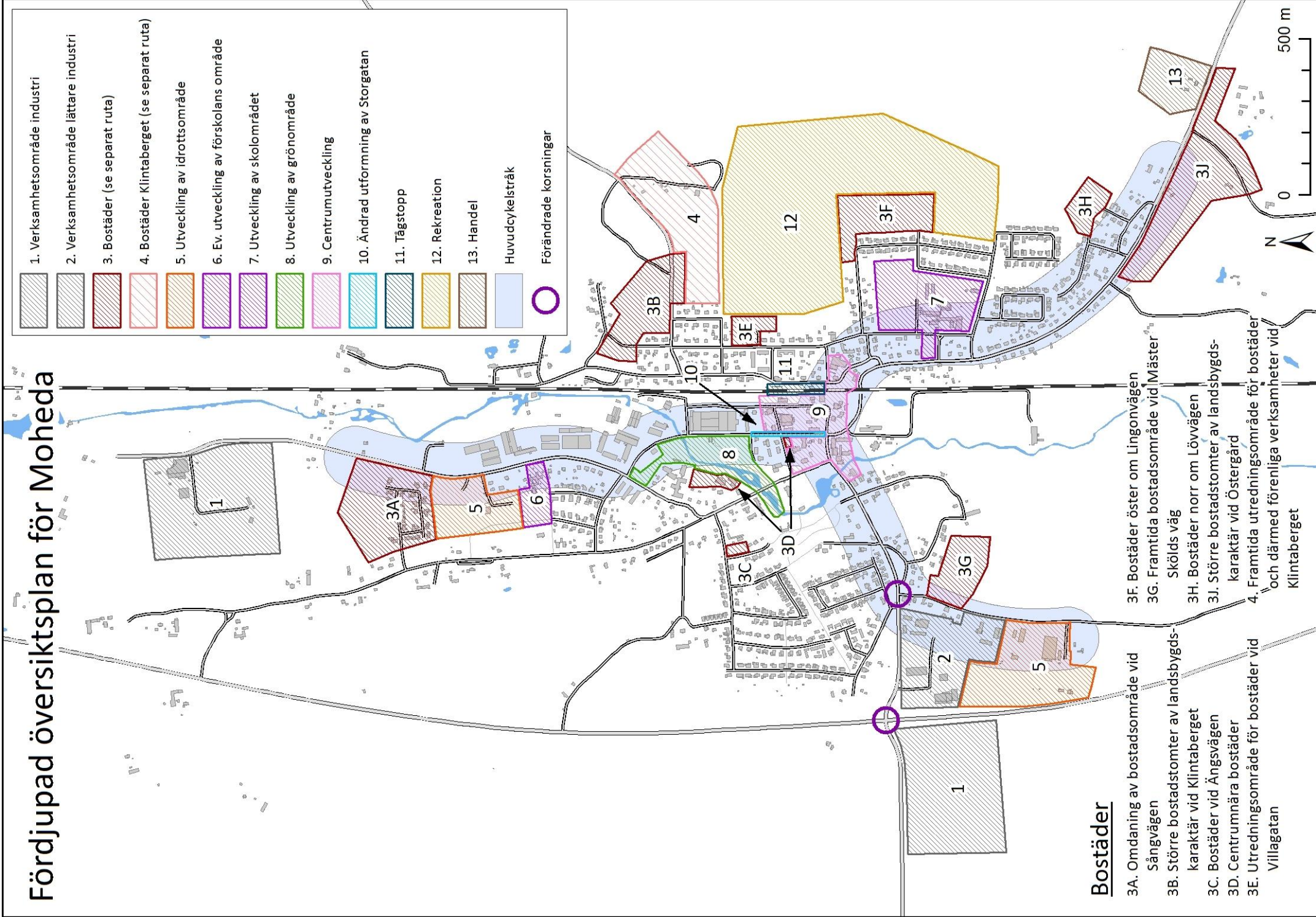
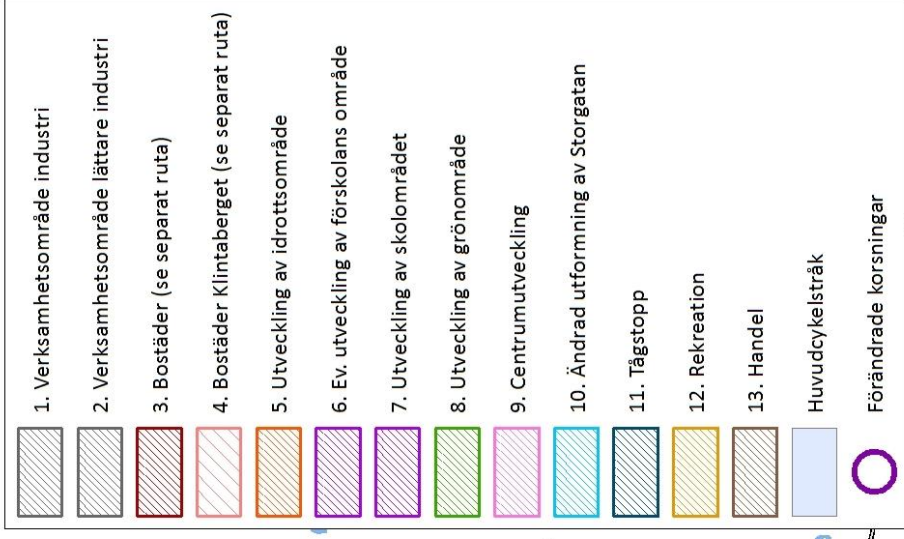
Länsstyrelsens projekt "Baltsurd" – Ett samverkansprojekt om små orters förutsättningar

Trafikstudie, Tyréns februari 2011

Bullerbedömning, Tyréns juni 2013

Underlag från "Uthållig kommun"

Fördjupad översiktsplan för Moheda

Bostäder

- 3A. Omdaning av bostadsområde vid Sångvägen
- 3B. Större bostadstomter av landsbygds-karaktär vid Klintaberget
- 3C. Bostäder vid Ångsvägen
- 3D. Centrurnära bostäder
- 3E. Utredningsområde för bostäder vid Villagatan
- 3F. Bostäder öster om Lingonvägen
- 3G. Framtida bostadsområde vid Mäster Skölds väg
- 3H. Bostäder norr om Lövvägen
- 3J. Större bostadstomter av landsbygds-karaktär vid Östergård
- 4. Framtida utredningsområde för bostäder och därmed förenliga verksamheter vid Klintaberget

MILJÖBEDÖMNING MED MILJÖ-KONSEKVENSBESKRIVNING

Bakgrund

När kommunen upprättar en plan skall det göras en miljöbedömning av planen och syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen. Denna miljökonsekvensbeskrivning utgör miljöbedömning av förslaget till fördjupad översiktsplan för Moheda. Här identifieras, beskrivs och bedöms den betydande miljöpåverkan som planen kan antas medföra. Den bifogade behovsbedömningen redovisar alla de miljöfaktorer som gåtts igenom i planärendet.

Icke-teknisk sammanfattning

Den fördjupade översiktsplanen för Moheda är en vägledning för hur den bebyggda miljön, grönstrukturen och infrastrukturen ska utvecklas i Moheda. I denna miljökonsekvensbeskrivning med tillhörande behovsbedömning behandlas översiktligt vilka miljöaspekter som genomförandet av planen innebär. Planen pekar bl a ut lämpliga områden för etablering av bostäder och verksamheter samt förändringar av trafikförhållandena.

Utbyggnadsområden för bostäder och verksamheter samt mindre trafik i centrum innebär att utveckling av verksamheter främjas och samhällsservicen kan upprätthållas och utvecklas. Förändrade trafikförhållanden innebär god hushållning med resurser och trafiksäkerheten ökar. Landskapsbilden förändras bl a vid västra infarten till Moheda, där verksamhetsområde planeras, och öster om skolan och vid Klintaberget, där bostäder planeras. Utbyggnad av gång-

och cykelvägar och utveckling av tätortsgrönskan bidrar till miljömålet god bebyggd miljö och minskade transporter.

Avgränsning

Eftersom planen är av översiktlig karaktär kommer även MKB:n att fokusera på de övergripande miljöfrågorna med fokus på följande områden:

- Natur och kulturmiljö
- Landskaps- och tätortsbild
- Trafikmiljö, buller
- Hushållning
- Hälsa och säkerhet
- Miljömål

Såväl positiv som negativ miljöpåverkan beskrivs.

Behandlade alternativ

I denna miljökonsekvensbeskrivning behandlas ett nollalternativ (situationen om den fördjupade översiktsplanen inte antas) samt ett förslag till fördjupad översiktsplan.

Nollalternativet

I nollalternativet fortsätter nuvarande markanvändning och endast marginell utveckling kan ske. Redan antagna detaljplaner kan innebära några nya bostäder och lokaler. Några områden har stöd i den kommunövergripande översiktsplanen. Ett nollalternativ innebär dock att kommunen måste göra omfattande studier och avvägningar i varje ärende om lokalisering/etablering i avsaknad av ett helhetsgrepp för att gynna orten på lång sikt som en fördjupad översiktsplan in-

nebär. Nollalternativet kan innebära en minskad befolkning, minskat underlag för service och svårigheter att utveckla näringslivet.

Nollalternativet ger ingen överblick för centrumutvecklingen och trafiken genom centrum försvårar centrumutvecklingen i mycket hög grad. De positiva följderna av tågstoppet kan inte tas omhand i ett samlat perspektiv i ett nollalternativ.

Planförslaget

Ett genomförande av förslaget innebär att bostäder kan tillskapas både i lägen nära centrum och områden nära skolområdet i östra Moheda. Förutsättningar skapas för större tomter av landsbygdskaraktär. Nytt verksamhetsområde föreslås i anslutning till väg 126. Skolan, förskola och idrottsverksamhet kan utvecklas. Centrummiljön ges förutsättningar att förstärkas och grönstrukturen utvecklas.

MILJÖKONSEKVENSER

Natur- och kulturmiljö

Nollalternativet innebär ingen påverkan på natur- och kulturmiljö.

Genomförandet av planen innebär marginell påverkan på natur- och kulturmiljö. Föreslagna områden för bostäder och verksamheter är lokaliserade med hänsyn tagen till att det inte skall bli konflikt med registrerade natur- och kulturvärden. Det finns inga kända hotade arter inom aktuella områden. Utpekade bostadsområden öster och söder om skolan och nordväst om idrottsplatsen tangerar områden som är rika på fornminnen. Handelsområde och område för landsbygdsboende berör riksintresse för kulturmiljö. Vid utbygg-

nad av områdena tas hänsyn till kulturvärden och dessa kan infogas i miljön och synliggöras på ett bättre sätt.

Landskaps- och tätortsbild

Nollalternativet: Ger marginell påverkan på landskaps- och tätortsbilden eftersom endast mindre kompletteringar av bebyggelse kan bli aktuell. Centrummiljön förblir otydlig.

Planförslaget: Landskapsbilden förändras eftersom nya byggnader etableras på obebyggd mark. Några områden som pekats ut som bostadsområden, bl a vid Lingonvägen och Lövvägen ligger i skogsmark. Nyetableringarna innebär att närboende kommer att få en annorlunda vy och lite längre avstånd till naturområde. Planering av nytt verksamhetsområde i skogsmark väster om väg 126 innebär en annorlunda och mer öppen vy från riksväg 126 och väg 738 från Rydaholm. Skogen ersätts av byggnadselement och öppna parkeringsytor. Utvecklingsområden för bostäder nära centrum ger tillsammans med befintlig bebyggelse en bättre helhet som kan medföra attraktivare närmiljö för boende bl a genom anpassning till närbelägna grönstråk. Planen ger förutsättningar för att utveckla ett sammanhållet centrum med tydliga stråk mellan torgbildningar.

Etablering av bostäder och bostadsnära verksamheter på Klintabergsområdet ger en estetiskt tilltalande miljö med goda utblickar över samhället.

Trafikmiljö, buller

Nollalternativet innebär ingen förändring av trafikmiljön. Störningssituationen i centrum kvarstår.

Genomförandet av planförslaget innebär möjligheter till ett tydligare centrum med goda förutsättningar för utveckling av

centrummiljön bl.a. med tydliga, lugna och trafiksäkra gång- och cykelstråk och torgmiljöer. Tågstoppet medför möjligen en marginell ökning av buller men ljudnivåfallor i perrongerna och förstärkning av bullerplank motverkar störningar. Trafiken från bl.a. sågverket kan ledas ut på Torpsbruksvägen. Ombyggnad av Storgatan med mindre dosering av vägkurva och ombyggnad av vägkorsningar medför att stopp och inbromsningar minskar, vilket gör att bullernivån inte förväntas öka ni någon nämnvärd omfattning. Genomförd bullerberäkning visar att bullernivåerna på de berörda gatorna förändras med 1 - 2 dB(A), ekvivalent nivå. Maxnivån förändras inte. Omledningen av trafik till Torpsbruksvägen beräknas innebära en ökning av ekvivalenta nivån från 55 till 56 dB(A) på Torpsbruksvägen medan ekvivalenta nivån beräknas minska från 60 till 58 dB(A) på Storgatan. Det är rimligt att arbeta med åtgärder i gatumiljöerna t ex dämpande beläggning.

Hushållning

Nollalternativ: Markanvändningen påverkas marginellt eftersom huvudsakligen nuvarande markanvändning består.

Genomförandet av planförslaget innebär ett effektivt markutnyttjande där befintliga nät för gator, vägar, vatten och avlopp kan utnyttjas.

Det valda alternativet med ledning av trafiken via Torpsbruksvägen innebär minimalt intrång i miljön eftersom befintlig infrastruktur helt används i detta alternativ. Alternativ med nordliga anslutningar från väg 126 och till Torpsbruksvägen har utretts i särskild trafikstudie och visar att dessa nordliga alternativa vägsträckningar blir mycket längre. De innebär också stora ingrepp i kultur- och jordbrukslandskapet och

medför dessutom stora kostnader. Ett centralt alternativ med väg över Borslövsvallen skulle ge en stor barriäreffekt och stort intrång i grönområde.

Hälsa och säkerhet

Nollalternativet påverkar trafikerörelserna i samhället marginellt. Trafiken går på befintliga vägar bl.a. tung trafik på Storgatan genom centrum som då inte kan utvecklas.

Planförslaget innebär att centrum avlastas från trafik vilket ger en tryggare och säkrare miljö med möjligheter för utveckling. Omledning av trafiken innebär marginell ökning av buller eftersom vägkorsningar byggs om. Åtgärder i gatumiljöerna avseende trafiksäkerhet och miljö krävs.

Verksamhetsområde väster om väg 126 medför att industrier kan etableras i ett bättre läge i förhållande till bostäder.

Tillkommande bebyggelse lokaliseras i hög grad till områden där det inte finns risk för översvämning. Utpökade bostadsområden är lokaliserade på rimligt avstånd från stambanan med hänsyn till transport av farligt gods. Hänsynstagande till såväl översvämning, ras och skred som farligt godstransporter och buller skall alltid ske i detaljplanerärenden och riktlinjer för detta anges. Hänsyn tas till skyddsområde för vattentäkt vad gäller lokalisering av verksamheter.

Miljömål

Miljö kvalitetsmål finns på nationell, regional nivå. I denna fördjupade översiktsplanen är det rimligt att göra en bedömning utifrån de regionala miljömålen. Kommunen har brutit ned de regionala miljömålen till lokala men dessa överensstämmer med de regionala. De regionala miljömålen som anses tillämpliga i bedömningen är

- Begränsad klimatpåverkan
- Giffri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Levande skogar
- God bebyggd miljö

Nollalternativet innebär ingen förändring.

Genomförandet av planen

Begränsad klimatpåverkan: Tågstopp, utvecklad kollektivtrafik, bra gång- och cykelvägar samt cykelparkeringar bidrar till att minska koldioxidutsläppen. Biobränsle/Fjärrvärme finns för uppvärmning.

Giffri miljö: Försvarsmaktens pågående sanering av förorenad mark vid Klintaberget bidrar till att uppnå miljömålet.

Ingen övergödning samt levande sjöar och vattendrag: Dagvatten omhändertas lokalt. Grönområde utvecklas utmed Mohedaån.

Levande skogar: Lanspråkstagande av skogsmark för bebyggelseområde påverkar miljömålet något. Inga områden med känslig natur berörs.

God bebyggd miljö: Planen skapar goda förutsättningar för bosättning i Moheda. Detta bidrar till att främja verksamhetens utveckling och att samhällsservicen kan upprätthållas och utvecklas. Ny bebyggelse skapas i attraktiva lägen och riktlinjer för god gestaltning kan ges i detaljplaneringen. Platsernas värden tillvaratas t ex genom bevarande och utvecklande av tätortsgrönska. Vid utbyggnad beaktas att be-

byggelsen hålls samman, men att gröna inslag infogas i bebyggelsemiljön.

Uppföljning av miljöaspekter

Miljöaspekterna som identifierats följs upp i genomförandet av den fördjupade översiktsplanen, bl a genom

- Detaljplanearbeten, behovsbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar
- Trafikmätningar och fortsatt arbete med hastighetsöversyn
- Uppföljning av användning av gång- och cykelvägar
- Uppföljning av kollektivt resande, bl a genom resva-neundersökningar
- Arbete med gestaltungsfrågor vid vägombyggnader och byggprojekt
- Samråd i kulturmiljöfrågor och anpassning av bebyggelse till kulturmiljöer
- Uppföljning av marksanering (försvarsmakten)

Checklista för behovsbedömning/underlag för miljöbedömning

Bilaga till utställningshandling: FÖP för Moheda Samhälle, Alvesta kommun

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
	Miljö								
Miljökvalitetsnormer				x					Lokalt omhändertagande av dagvattnet. Avlopp anslutes till kommunalt nät.
Miljömål									Miljömålen Begränsad klimatpåverkan, giftfri miljö, ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, levande skogar och god bebyggd miljö berörs.
Miljömål - lokala				x					" -
Riksintressen									
Naturvård							x		
Rörligt friluftsliv			x	x					
Kulturmiljö					x				
Annat								x	
Naturmiljö									
Växt- och djurliv, hotade arter									Inga kända hotade arter. Ny bebyggelse skall ta hänsyn till naturvärden.
Naturreservat, Natura2000, Biotopskydd								x	
Spridningskorridorer, grön- och vattensamband			x	x					lanspråkstagande av skogsområde

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
	Kulturmiljö								
Fornminnen									Nya bostäder planeras intill värdefull kulturmiljö. Kulturmiljövärden synliggörs.
Kulturhistorisk miljö, kulturmiljöprogram									" -
Visuell miljö									
Landskapsbild, stadsbild									Nya och anorlunda vyer. Sammanhållet centrum och bättre estetik
Fysiska ingrepp, nya element									Nya byggnader på obebyggd mark
Skala och sammanhang									Ny bebyggelse ger tillsammans med den befintliga bra helheter.
Estetik, närmiljö									Sambanden förbättras mellan bebyggelse och närmiljö. Centrummiljön förbättras
Rekreation									
Tillgänglighet, barriärer									Ökad tillgänglighet i och till Moheda genom ny infrastruktur och cykelvägar
Aktivitet, lek, friluftsliv									
Grönstruktur, parkmiljö, vattenmiljö									Utveckling av grönstruktur
Strandskydd				x					

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
Hälsa, störningsrisker									
Buller, vibrationer			x	x					Marginell förändring av bullersituationen.
Luftkvalitet, utsläpp, lukt, allergier							x		Förbättrad centrummiljö.
Lokalklimat, vindförhållanden								x	
Ljusförhållanden, ljussken, skuggeffekter								x	
Radon							x		
Strålning, elektromagnetiska fält									x
Säkerhet									
Trafikmiljö, GC-vägar, kollektivtrafik, olycksrisk									Ny gång- och cykelväg från Vegbyskolan, genom centrum till Mohedaskolan. Cykelväg planeras även från centrum till idrottsplatsen och från centrum mot badplats i Sjöanäs.
Farligt gods				x					RIKTSAM tillämpas
Explosionsrisk							x		
Ras och skred								x	
Översvämning									Risk finns att områden kan komma att översvämmas vid ett uppskattat 100-årsflöde. I plan- och byggprojekt skall hänsyn tas till risk för översvämning.

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
Mark och vatten									
Markförhållanden, grundläggning, sättningar								x	
Markföroreningar								x	Sanering vid Klintaberget
Grundvatten, ytvatten, avrinningsområden						x			
Vattendrag, strandlinje						x			Mohedaån görs mer tillgänglig
Skyddsområde för vatten						x			
Dagvatten, spillvatten									Lokalt omhändertagande av dagvattnet. Avlopp anslutes till kommunalt nät.
Hushållning									
Befintlig infrastruktur						x			Anslutning till befintlig infrastruktur
Markanvändning						x			
Återvinning					x				
Energiförsörjning								x	Inriktning enligt kommunens energi och klimatplan.
(Agenda21) Medborgarperspektiv								x	Samråd - dialog, projekt utställning kommun
Transport						x			
Byggavfall								x	
Övrigt									x

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
Socialt perspektiv									
Handikapptillgänglighet				x					
Segregation/ integration				x					
Barnperspektivet				x					
Annat								x	
Övriga planeringsarbeten									
Framtida exploatering				x					
Översiktsplan				x					
Gällande planer				x					
Pågående planläggning							x		
Mellankommunala intressen							x		

Sammanfattande bedömning
Genomförandet av den fördjupade översiktsplanen kan innebära betydande miljöpåverkan i vissa avseenden. En miljökonsekvensbeskrivning fogas in i planen. MKB:n fokuserar på natur och kultur, landskaps- och tätortsbild, trafikmiljö och buller, hushållning, hälsa och säkerhet samt miljömål.

Bedömning	Krav på redovisning
Mycket liten miljöpåverkan.	
Viss men ej betydande miljöpåverkan	
Betydande miljöpåverkan	x Miljöbedömning/MKB infogas i planen.

Handläggare och ansvarsområde	Datum	Signatur
Ingalill Ljungdahl	2014-01-15	

BILAGA 1

Planeringsprojekt i "uthållig kommun", nationella programmet fysisk planering

Arbetet med den fördjupade översiktsplanen påbörjades hösten 2009. En projektgrupp med företrädare för olika sakområden inom kommunkoncernen har parallellt med planeringen deltagit i olika samverkansmöten med andra kommuner och energimyndigheten. Det har handlat om bl.a. transporter, energiförsörjning och andra uthållighetsfrågor som gruppen har bearbetat på olika sätt och framtidsbilder har formats. En grundläggande faktor för planprocessen i "uthållig-kommun"-projektet är att ta tillvara de kunskaper som verksamhetsutövare och boende i Moheda har om hur samhället fungerar. Försöket till en god arbetsprocess visas i schemat nedan.

Flera möten har därför genomförts med företrädare för bl a sågverket, ICA-butiken, kyrkan, Moheda intresseförening, transportföretag, pensionärsföreningar, idrottsförening, intressegruppen "Moheda så klart", Allbohus, myndighetsföreträdare m fl. Projektgruppen har genom dessa möten fått bra underlag för planen och en mycket bra dialog om möjligheter för Mohedas utveckling. Vid dessa möten har också andra praktiska frågor om samhället fångats in.

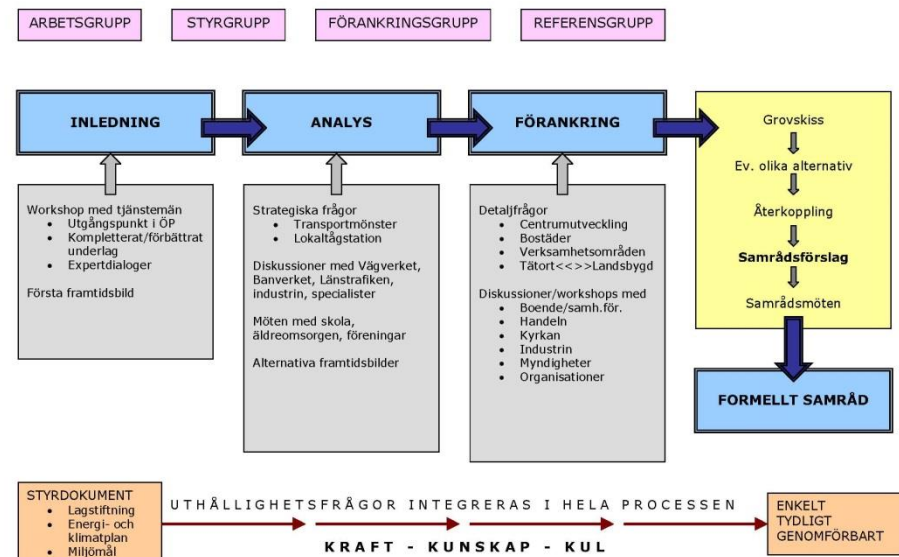
I kommunens projektgrupp har ingått Kerstin Björknert (trafik), Per Hermansson (skola, barnomsorg), Marita Lorentzon (energi- och klimatfrågor), Karl-Erik Edh (Energiförsörjning) samt Johan Gustavsson och Ingalill Ljungdahl (planering).

Underhand har flera resurspersoner från bl.a. förvaltningen för samhällsplanering, kommunledningskontoret, bygg- och miljökontoret m.fl. förvaltningar involverats i arbetet. För utredningsunderlag om trafiken har Tyréns konsulterats.

Planprocessen, innan samrådet

Innan förslaget till fördjupad översiktsplan skickats ut på formellt samråd har ett informations- och samrådsmöte i Moheda. Där blev ytterligare tillfälle att ge synpunkter till underlaget och planen innan samrådsförslaget färdigställdes.

DEN GODA PROCESSEN - Fördjupad ÖP för Moheda

ANKOM

2014 -03- 3 1

ALVESTA KOMMUN
Förvaltningen för Samhällsplanering

NFS 2011/132, 62

Alvesta kommun
Förvaltningen för samhällsplanering
342 80 Alvesta

Utställning av fördjupad översiktsplan för Moheda, Alvesta kommun.

Förslag till fördjupad översiktsplan för Moheda i Alvesta kommun har i samband med utställning 2014-01-27 -- 2014-03-31 inkommit till Länsstyrelsen i enlighet med vad som anges i 4 kap 7 § Plan- och bygglagen (PBL).

Då arbetet med översiktsplanens fördjupning har påbörjats före den 2 maj 2011 handläggs ärendet enligt den tidigare gällande lagstiftningen.

Länsstyrelsen skall under utställningstiden avge ett granskningsyttrande i enlighet med 4 kap 9 § PBL. Yttrandet skall biläggas övriga planhandlingar och utgöra en del av planen.

Av yttrandet skall framgå om;

- förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 eller 4 kap miljöbalken,
- förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenligt med 7 kap 18e § första stycket miljöbalken,
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
- en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning och erosion.

Länsstyrelsen har 2012-02-15 lämnat samrådsyttrande i ärendet. Länsstyrelsen anser att arbetet med översiktsplanen bedrivits i enlighet med de intentioner som anges i Plan- och bygglagen, och därmed uppfyller de krav som anges i 4 kap. 1 § PBL.

Den fördjupade översiktsplanen för Moheda kommer att ersätta motsvarande del i den kommunomfattande översiktsplanen.

Övergripande

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att Alvesta kommun gör en fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Moheda samhälle. Planen ger förutsättningar att ta ett helhetsgrepp på den fysiska utvecklingen i orten för att ge vägledning för efterföljande detaljplaner, trafikplanering och andra beslut. I förslaget redovisas möjliga platser för etablering av ny bostadsbebyggelse och verksamheter liksom utveckling av centrum. I planeringen har det även varit viktigt att studera lämpliga trafiklösningar för den tunga trafiken till industrin och skapa sammanhängande och trygga gång- och cykelvägar.

Länsstyrelsen anser att planförslaget lyfter fram flera av ortens positiva värden och kvalitéer som tillgång till service, handel, kollektivtrafik, skolor och omsorg samt närhet till rekreation och fritidsaktiviteter. Det belyser även något om ortens historia, framväxt och karaktär med bl.a. värdefulla miljöer som den gamla kyrkomiljön med grönområden vid ån och ortens vackra omgivande kulturlandskap. Mycket av detta bidrar till en god livsmiljö och ger förutsättningar att skapa bra boende.

I 4 kap 1 § anges att översiktsplanens innebörd och konsekvenser ska kunna utläsas utan svårighet. Planen har en lättläst text med tydliga riktlinjer. Länsstyrelsen anser dock att planförslagets sammanfattande redovisning på karta var tydligare i samrådsversionen än i det nu utställda förslaget. En del av bakgrundsinformationen, som är av betydelse för att kunna orientera sig, tagits bort. Bland annat syns inte Mohedaån som rinner centralt genom samhället. Det tidigare förslaget innehåller även trevlig och informativ text om förslag till förändringar direkt på kartan.

Riksintressen enligt 3 kap miljöbalken

Riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § miljöbalken

Sydost om Moheda tätort ligger riksintresset för kulturmiljövård Horda-Ryd. Området utgör riksintresse på grund av sitt rika odlingslandskap präglat av laga skiftet och välbevarade gårdsbildningar. Som uttryck för riksintresset omnämns även de förhistoriska gravar som finns i området.

Den fördjupade översiktsplanen anger ett område för handel samt ett område för bostadsbebyggelse med landsbygdskaraktär inom riksint-

tresset. Länsstyrelsen bedömer att viss utveckling är möjlig inom de utpekade områdena, men understryker vikten av att ny bebyggelse och anläggningar anpassas till det mötande odlingslandskapets karaktär vad gäller skala, utformning och placering. I översiktsplanen anges att bebyggelse och anläggningar ska anpassas till riksintresset, dess kulturvärden samt närliggande fornlämningar. Även om Länsstyrelsen anser att redovisningen är tillräcklig i översiktsplanen behövs en fortsatt dialog mellan kommunen och länsstyrelsen vid konkreta projekt så att riksintresset värden värnas och inte påtagligt skadas. Se även vidare under fornlämningar.

Riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § miljöbalken
Södra stambanan utgör riksintresse för järnvägskommunikation och skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra utnyttjande av anläggningen.

Länsstyrelsen ser det som angeläget att i samband med utveckling av ny bebyggelse nära järnvägen studera och beakta problematiken med buller och vibrationer.

Trafikverket påtalar även att vid en eventuell studie i syfte att få till stånd en utveckling av godstransporter via järnväg i Moheda så måste också en sådan anläggnings inverkan på stambanan övergripande kapacitet beaktas.

Strandskyddets behandling och landsbygdutveckling i strandnära lägen

Strandskyddet berörs vid förslag till förändringar i anslutning till Mohedaån. Länsstyrelsen erinrar om att vid ny planläggning ska särskilda skäl anges samt strandskyddets syften beaktas. I planförslaget anges att vid bebyggelse söder om Furuliden ska hänsyn tas till naturmiljön längs ån. Länsstyrelsen ser positivt på utvecklingen av grönområdet utmed ån.

Mellankommunala och regionala intressen

I planförslaget anges Moheda som ett viktigt kommunalsentrum och den fördjupade översiktsplanen syftar till att stödja en utveckling i orten. Även Länsstyrelsen vill lyfta fram att orten i regionalt perspektiv är viktig för sitt omland genom sin tillgång på service, handel, skolor mm. Orten ligger i ett av de för länet viktiga kommunikationsstråken utmed stambanan. Det nya tågstoppet som lyfts fram i planen ger nya möjligheter till pendling.

Miljökvalitetsnormer

De miljökvalitetsnormer(MKN) som finns gäller luft- och vattenkvalitet.

Länsstyrelsen är positiv till att det i planen uppmärksammas att utvecklingen av avloppsreningsverk samt dagvattenhantering vid bostad- och verksamhetsområden måste ske med beaktande av att miljökvalitetsnormer för vatten uppfylls. I planen anges även särskilt behovet av att hänsyn tas till Mohedas vattentäkt vid utbyggnad av nya bebyggelseområden.

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att MKN för luft inte bedöms riskera att överskridas i Moheda.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion.

Farligt gods

Länsstyrelsen noterar att farligt gods på stambanan och risker kopplat till detta har uppmärksamats i planen.

I översiktsplanen anges att hänsyn behöver tas till behovet av erforderliga avstånd utmed stambanan med hänsyn till risker för olyckor och med angivande av RIKTSAM:s rekommendationer.

Förorenad mark

Länsstyrelsen anser att det är bra att området vid Klintaberget har angivits som utredningsområde i avvaktan på den marksanering som kommer att pågå under ett flertal år och att det är först efter sanering som det går att bedöma möjligheterna till exploatering.

Trafikbuller

Länsstyrelsen ser det som viktigt att en särskild studie har gjorts av körvägar för tung trafik och att det till det utställda förslaget redovisas en kompletterande bullerbedömning där även förslag till åtgärder anges. Genomförandet av trafikförändringar och bulleråtgärder behöver även följas upp i fortsatt planering.

Översvämning, ras och sked

Kommunen anger i översiktsplanen att det finns en översvämningstudering för Mohedaån samt att hänsyn ska tas till översvämningrisker intill ån och att byggnaders höjdläge ska regleras i detaljplan. Länsstyrelsen förutsätter att en eventuell inverkan av ett förändrat klimat med en ökad nederbörd beaktas. Kommunen har även upp-

märksammat vatten- och avloppsreningsverket samt avloppsledningar med avseende på översvämningrisker.

I översiktsplanen saknas en översiktlig beskrivning av de geologiska förutsättningarna i området med koppling till geotekniska riskfaktorer. SGI har tidigare påpekat att det finns områden med finkorniga jordar varför det inte går att utesluta att det finns förutsättningar för stabilitetsproblem och att eventuella riskområden bör tydligt redovisas liksom behovet av utredningar i samband med framtida detaljplaner och bygglov. Det kan även gälla områden som inte är översvämningssärliga, men SGI anger att det allmänt finns förutsättningar för erosion längs strömmande vattendrag i finkornig jord.

Fornminnen enligt 2 kap kulturmiljölagen

Inom området för bostadsbebyggelse med landsbygdskaraktär (3f) som planeras sydöst om Moheda finns ett gravröse, fornlämning nr 11:1 i Moheda socken. Varje fornlämning omges av ett fornlämningsområde inom vilket samma bestämmelser gäller som för fornlämningen. Fornlämningsområdets storlek är inte fastställt utan bedöms från fall till fall beroende på fornlämningens art och betydelse. Gravröset har generellt anlagts under bronsåldern (1800 - 500 f. Kr.) som markeringar i landskapet på synliga lägen. Fornlämningsområdet för denna typ av lämning är därför ofta ett större område som syftar till att bibehålla möjligheten att uppleva fornlämningen i den miljö som den tillkommit.

Länsstyrelsen bedömer att gravröset, fornlämning nr 11:1, är av större betydelse, vilket också omnämndet i uttrycket för riksintresset Horda-Ryd understryker, och vill betona att det fornlämningsområde som omger gravröset omfattar en del av höjdräckningen runt omkring röset. Länsstyrelsen bedömer därför att tillstånd till ingrepp i fornlämningsområdet för ny bebyggelse sannolikt inte kan medges.

Miljöbedömning

I samband med att översiktsplanen antas ska kommunen, enligt 6 kap 16 § miljöbalken, upprätta en särskild sammanställning som redovisar hur miljöaspekterna har integrerats i planen och hur miljökonsekvensbeskrivningen samt synpunkter från samråd har beaktats. Kommunen ska även redogöra för skälen till valt alternativ. En särskild sammanställning redovisar slutligen vilka åtgärder kommunen tänker vidta för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som ett genomförande av planen medför.

Kommunen har redovisat olika alternativ för de tunga transporter. Oavsett val av transportväg blir det buller till följd av de tunga transporter och olika åtgärder kan bli nödvändiga.

Deltagande

I granskningsyttrandet har länsarkitekt Lars Hederström beslutat efter fördragning av bitr. länsarkitekt Gunnel Henriksson.

I beredningen av ärendet har även företrädare för sakområdena naturvård, miljöskydd, vattenvård, kulturmiljövård, landsbygd, social hållbarhet (integration, jämställdhet, folkhälsa) samt skydd och beredskap deltagit. Statens geotekniska institut och Trafikverket har kommit in med yttranden. Försvarsmakten inte haft något att erinra.

Lars Hederström

Gunnel Henriksson

Kopia till:

Trafikverket, Kungsgatan 8, 351 03 Växjö
Försvarsmakten, Högkvarteret, 107 85 Stockholm
Statens geotekniska institut, 412 96 Göteborg
Skogsstyrelsen, Box 7, 351 03 Växjö
Regionförbundet södra Småland, Videum Science Park, 351 96 Växjö
Akten

Digitalt tillgänglig:

SUE/ plan, kulturmiljö, social hållbarhet, skydd- och beredskap
MVE/ naturvård, miljöskydd, vattenvård
LBE/ landsbygd

UTSTÄLLNINGSLÅTANDE

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN FÖR

MOHEDA SAMHÄLLE

INLEDNING.....	1
BESLUTSFÖRSLAG OCH SAMMANFATTNING	2
YTTRANDE FRÅN STATLIGA MYNDIGHETER.....	3
YTTRANDE FRÅN KOMMUNALFÖRBUND OCH REGIONFÖRBUND	6
YTTRANDE FRÅN ORGANISATIONER, FÖRETAG OCH FÖRENINGAR.....	6
YTTRANDE FRÅN PRIVATPERSONER	8

INLEDNING

Planens syfte

Denna fördjupade översiktsplan omfattar Moheda tätort och dess närmaste omgivning. Syftet med översiktsplanen är att få en tydligare vägledning för hur den bebyggda miljön, grönstrukturen och infrastrukturen skall utvecklas i Moheda. Den fördjupade översiktsplanen har ingått i kommunens projekt "Uthållig kommun" med sikte på resurshushållning och hållbar energianvändning (se bilaga). Följande mål finns för planeringsarbetet:

- Centralorten för Mohedabygden skall stärkas och utvecklas och Moheda centrum skall tydliggöras.
- Transportvägar för tunga transporter skall lösas på ett hållbart, långsiktigt och praktiskt sätt.
- Kollektivtrafiken skall utvecklas och kompletteras.
- Grönstruktur samt gång- och cykelvägar skall anpassas och utvecklas.
- De lokala förutsättningarna och det lokala perspektivet skall tillvaratas.
- Uthållighetsperspektivet skall prägla planprocessen och planen skall "landa" i något som är genomförbart.

Redogörelse för planprocessen

Planförslaget har varit föremål för samråd under perioden 2011-12-19 – 2012-02-29. Under samrådstiden hölls också dialog med representanter för äldreomsorgen samt för ungdomsrådet (elever på Mohedaskolan). Innan samrådet skickades ut hölls informationsmöte i Moheda och dialog med flera företagare och organisationer. De synpunkter som inkom under samrådet har legat till grund för det fortsatta planarbetet.

Planförslaget har sedan under perioden 2014-01-27 – 2014-03-31 varit utställd för granskning. Detta utlåtande redovisar kortfattat de synpunkter som har inkommit under granskningstiden. Synpunkterna kommenteras och de eventuella förändringar som de medför redovisas.

Inkomna yttranden

Yttranden utan erinran

Polismyndigheten
Nämnden för myndighetsutövning

Yttranden med erinran

Länsstyrelsen i Kronobergs län
Trafikverket
Värends Räddningstjänst
Regionförbundet Södra Småland
Moheda kyrkliga samfällighet
E:ON Elnät Sverige AB
Alvesta Energi
Moheda PRO
Moheda IF

Markägargruppen samfälligheten Alvesta Moheda s:5
Henrik Swahn, Granvägen
Två yttranden med anonym signatur

BESLUTSFÖRSLAG OCH SAMMANFATTNING

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige att enligt 4 kap 11 § (motsvarar 3 kap 19 § i nu gällande PBL), anta fördjupad översiktsplan med tillhörande miljöbedömning för Moheda.

FÖRÄNDRINGAR I PLANEN

Förutsättningar

- Avsnittet om risk och säkerhet kompletteras avseende geologiska förutsättningar, ras och skred.
- Avsnittet om busstrafik revideras.

Förslag och avvägningar

- Riktlinjer kompletteras om att planläggning skall föregås av geoteknisk utredning inom områden med finkorniga jordar med eventuell risk för erosion.
- Riktlinjerna för bostadsbebyggelse och verksamheter vid Östregård förtydligas beträffande hänsyn till riksintresse för kulturmiljö.
- Riktlinje om hänsynstagande till naturmiljön söder om Furuliden utvecklas vad avser strandskydd. För samma område

förtydligas riktlinjen om hänsynstagande till översvämning vad avser hänsyn till klimatförändringar.

- Under rubriken Transporter på järnväg och industrispår kompletteras riktlinjerna med att i utredning om industrispår måste anläggningens inverkan på stambanans övergripande kapacitet beaktas.

Miljöbedömning

- Miljöbedömningen kompletteras med en s k Särskild sammanställning.

YTTRANDEN FRÅN STATLIGA MYNDIGHETER

Länsstyrelsen i Kronobergs län

Övergripande synpunkter

Planen ger förutsättningar för att ta ett helhetsgrepp på den fysiska utvecklingen i orten och ger vägledning för efterföljande detaljplaner, trafikplanering och andra beslut. Möjliga platser för bostäder och verksamheter och utveckling av centrum finns redovisat. I planen har det även varit viktigt att studera lämpliga trafiklösningar för den tunga trafiken till industrin och skapa sammanhängande och trygga gång- och cykelvägar. Länsstyrelsen anser att planen lyfter fram flera av ortens positiva värden och kvalitéer såsom bl a service och kollektivtrafik samt närhet till rekreation och fritidsaktiviteter.

Planen har en lättläst text med tydliga riktlinjer. Länsstyrelsen anser dock att planförslagets sammanfattande karta kunde vara något tydligare bl a vad avser bakgrundsinformation som är av betydelse för att kunna orientera sig.

Kommentar:

Kartan ses över inför antagandeskedet.

Riksintressen

Den fördjupade översiktsplanen anger ett område för handel samt ett område för bostadsbebyggelse inom riksintresset för kulturmiljövård Horda-Ryd. Länsstyrelsen bedömer att viss utveckling är möjlig inom de utpekade områdena, men understryker vikten av att ny bebyggelse och anläggningar anpassas till det mötande odlingslandskapets karaktär vad gäller skala, utformning och placering. Även om länsstyrelsen anser om redovisningen i översiktsplanen behövs en fortsatt dialog mellan kommunen och länsstyrelsen vid konkreta projekt .

Riksintresset för kommunikationer, Södra Stambanan skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra nyttjandet av anläggningen. Länsstyrelsen ser det som angeläget att i samband med ny bebyggelse nära järnvägen studera och beakta problematiken med buller och vibrationer. Trafikverket påtalar att vid studier av utveckling av godstransporter via järnväg i Moheda så måste en sådan anläggningens inverkan på stambanans övergripande kapacitet beaktas.

Kommentar:

Detaljstudier om natur- och kulturvärden sker i anslutning till lokaliseringssprövningar eller detaljplanering. Självklart sker då en fortsatt dialog med länsstyrelsen om anpassningen till riksintresset för kulturmiljö. Riktlinjerna om anpassning till kulturmiljö och riksintresse kompletteras.

Vid nybyggnation i centrum beaktas buller och vibrationer. Planens riktlinje om detta förtydligas.

Vid fortsatt utredningsarbete om utveckling av godstransporter via järnväg i Moheda kommer inverkan på stambanans övergripande kapacitet att beaktas. Samråd med Trafikverket och länsstyrelsen kommer att ske. Planens riktlinjer kompletteras med avseende på hänsynstagande till stambanan.

Strandskyddets behandling

Strandskyddet berörs vid förslag till förändringar vid Mohedaån bl a bebyggelse söder om Furuliden. Länsstyrelsen erinrar om att vid ny planläggning skall särskilda skäl anges och strandskyddets syften beaktas. Länsstyrelsen ser positivt på utvecklingen av grönområde utmed ån.

Kommentar: Riktlinje om hänsynstagande till naturmiljön utmed ån söder om Furuliden kompletteras med att en väl avvägd fri passage så att strandskyddets syften tillgodoses.

Mellankommunala och regionala intressen

Även länsstyrelsen vill lyfta fram att Mohedaorten i regionalt perspektiv är viktig för sitt omland genom sin tillgång till service, handel, skolor mm och ligger i ett för länet viktigt kommunikationsstråk utmed stambanan. Det nya tågstoppet ger nya möjligheter till pendling.

Miljö kvalitetsnormer(MKN)

Länsstyrelsen är positiv till att det i planen uppmärksammas att utvecklingen av avloppsreningsverk och dagvattenhantering måste ske med beaktande av att MKN för vatten uppfylls. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att MKN för luft inte bedöms att överskridas i Moheda.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Länsstyrelsen noterar att risker kopplade till farligt gods på stambanan uppmärksammas i planen och att hänsyn behöver tas till dessa risker med vägledande av RIKTSAM:s rekommendationer.

Länsstyrelsen anser att det är bra att område vid Klintaberget angivits som utredningsområde i avvaktan på att pågående marksanering är genomförd och att det är först efter sanering som det går att bedöma möjligheterna till exploatering.

Länsstyrelsen ser det som viktigt att en särskild studie har gjorts av körvägar för tung trafik och att det till det utställda planförslaget redovisas en kompletterande bullerbedömning, där även förslag till åtgärder anges. Genomförandet av trafikförändringar och bulleråtgärder behöver följas upp i fortsatt planering.

Kommunen anger att hänsyn ska tas till översvämningsrisker intill ån. Länsstyrelsen förutsätter att eventuell inverkan av ett förändrat klimat med ökad nederbörd också beaktas.

Översiktsplanen saknar en översiktlig beskrivning av de geologiska förutsättningarna i området med koppling till geotekniska riskfaktorer. SIG har tidigare påpekat att det finns områden med finkorniga jordar varför det inte går att utesluta att det finns förutsättningar för stabilitetsproblem, Eventuella riskområden bör tydligt redovisas liksom behovet av utredningar i samband med detaljplaner eller bygglov. Det kan även gälla områden som inte är översvämningskänsliga, men SIG anger att det allmänt sett finns förutsättningar längs strömmande vattendrag i finkornig jord.

Kommentar:

Inriktning på uppföljning av trafikförändringar tas upp i den särskilda sammanställningen som upprättas i samband med antagandet av planen.

Planens riktlinjer om hänsyn till översvämningar kompletteras med avseende på att även klimatförändringar skall vägas in i bedömningarna. Riktlinjerna kompletteras medavseende på befarade stabilitetsproblem och erosion.

Fornminnen

Länsstyrelsen bedömer att gravröset, fornlämning 11:1, sydöst om Moheda är av större betydelse. Gravröset har generellt anlagts under bronsåldern (1800 – 500 f.Kr.) som markeringar i landskapet på synliga lägen. Fornlämningsområdet för denna typ av lämning är därför ofta ett större område som syftar till att bibehålla möjligheten att uppleva fornlämningen i den miljö som den tillkommit. Länsstyrelsen bedömer att tillstånd till ingrepp i fornlämningsområdet sannolikt inte kan medges.

Kommentar:

I samband med eventuell kommande exploatering av bostadsområde i anslutning till nämnda fornlämning och riksintresseområde har kommunen fortsatt samråd om avgränsning av exploateringsområde.

Miljöbedömning

I samband med att översiktsplanen ska antas ska kommunen upprätta en särskild sammanställning som redovisar bl a hur miljöspekterna integrerats i planen. Sammanställningen ska också inne-

hålla en redovisning om vilka åtgärder som kommunen tänker vidta för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som ett genomförande av planen innebär. Länsstyrelsen har här nämnt att åtgärder till följd av buller från tunga transporter kan bli nödvändiga.

Kommentar:

Särskild sammanställning upprättas inför antagandet av översiktsplanen, varvid åtgärder för uppföljning och övervakning av betydande miljöpåverkan behandlas.

Trafikverket

Trafikverket är positiv till att Alvesta kommun tar fram en översiktsplan för Moheda tätort och ser att planen har förutsättningar att utgöra en god grund för fortsatt utveckling av orten.

Trafikverket har inget att invända mot hur risintresset järnväg behandlas i planen. Dock påtalar att vid en eventuell studie i syfte att få till stånd en utveckling av godstransporter via järnväg så måste en sådan anläggnings inverkan på stambanans övergripande kapacitet beaktas. I samband med utvecklingen av ny bebyggelse nära järnvägen är det angeläget att studera och beakta problematiken med buller och vibrationer.

I planhandlingen framförs lovvärda försök till förändring/utveckling av huvudgatunätet i Moheda för såväl trafikföring, trafiksäkerhet som för oskyddade trafikanter. Trafikverket har inget emot förslagen utan ser att de är på många sätt väl avvägda, även om de vid ett förverkligande måste utvecklas och alternativa lösningar övervägas. Detta innebär inte något löfte om statlig finansiering utan sådant

prövas i de investeringsprogram som styr prioritering och fördelning av investeringsmedel.

Trafikverket påpekar åter att bostadsområde vid Östregård inte bör trafikmatas från väg 738 och verksamheten vid Östregård måste ges tillräckliga parkeringsmöjligheter så att parkering inte sker på nämnda väg. De vidhåller också uppfattningen att verksamheter inte bör utvecklas väster om väg 126.

Kommentar:

Planens riktlinje kompletteras med avseende på hänsynstagande till stambanan.

Bostadsområde vid Östregård kan med fördel ha utfart mot Grännaforsavägen och verksamheten planen ger verksamheten möjlighet förutveckling och komplettering bl a avseende parkering.

Kommunen vidhåller sin uppfattning att det är rimligt att verksamheter kan utvecklas väster om väg 126 men att det förutsätter omsorgsfull planering av åtgärder i Slätthögsvägens korsning med väg 126.

YTTRANDEN FRÅN KOMMUNALFÖRBUND OCH REGIONFÖRBUND

Värends Räddningstjänst

Räddningstjänsten påtalar att inför planering av nya verksamhetsområden bör brandvattenförsörjning studeras närmare.

Kommentar:

Brandvattenförsörjningen behandlas i anslutning till detaljplan och bygglov.

Regionförbundet Södra Småland

Förbundet konstaterar att planen tydligt visar förutsättningar att skapa positiv utveckling samt tillvaratagande av de satsningar som gjorts på infrastrukturen och kollektivtrafiken på orten. De ser också mycket positivt på förslaget att skapa säkra och trygga gång- och cykelvägar.

Förbundet påpekar dock att busstrafiken inte har minskat sedan tågstoppet och att det har gjorts en satsning på anropsstyrd trafik i Mohedas närområde.

Kommentar: Avsnittet om busstrafik revideras.

YTTRANDEN FRÅN ORGANISATIONER, FÖRETAG OCH FÖRENINGAR

Svenska Kyrkan

Moheda pastorat anser att planförslaget ger en bra och upplysande bild av möjligheterna för tätorten Moheda. De vidhåller dock sin avvikande mening mot planens inriktning på en del av trafikmiljöerna, framförallt som en stor trafikbelastning läggs på Torpsbruksvägen. De anser att det är viktigt att planen redovisar en tydlig ambition om en fortsatt utredning om ny industriväg direkt från väg 126 till Torpsbruksvägen med syftet att nå sågverket norrifrån. Störningarna blir påtagliga eftersom det är många gående som passerar mellan kyr-

kan och församlingshemmet från bl a kyrkans barnverksamhet och från Moheda västra till centrum. Kyrkorådet vill fästa uppmärksamheten på att dessa gående trafikanters säkerhet måste få hög prioritet. På sträckan förbi kyrka och församlingshem bör hastighetsbegränsning sättas till 30 km/tim.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd att leda om trafiken för att kunna utveckla och stärka centrum. Planen motverkar inte prövning av en eventuellt andra framtida trafiklösningar om förutsättningarna förändras. Riktlinje anger att Östanåkra industriområde utvecklas med beaktande av att det finns plats för en eventuell framtida anslutningsväg till väg 126. Inför omledning av trafik bedöms vilka trafiksäkerhetsåtgärder som är rimliga att genomföra. Trafiksäkring av korsningspunkter och övergångsställen prioriteras.

E.ON Elnät Sverige AB

E.ON meddelar att de har både lokalnät och regionnätledning inom planens eventuellt framtida vägreservat.

Kommentar:

Kommunen har att beakta att hänsyn tas till ledningsnät i anslutning till bl a detaljplan och vägplanering.

Alvesta Energi AB

Alvesta Energi har nått sin kapacitetsgräns för fjärrvärmeproduktion i befintlig anläggning. Vid önskemål om framtida energileveranser är både tekniska lösningar och investeringar beroende av vilka ener-

gimängder som krävs vid utbyggnad. Även reservkapacitet måste lösas för östra Moheda.

Kommentar:

Kommunen och Alvesta Energi samverkar för att finna rimliga lösningar.

PRO Moheda

Det fordras radikala åtgärder för att få bort trafik från centrum med bl a skymd sikt i gatukorsning och parkeringsproblem. PRO tycker att det vore helt fel att leda trafiken förbi kyrkan, församlingshemmet, lägenheter och äldreboende. En nordlig infart från väg 126 till Torpsbruksvägen vore den bästa lösningen. PRO hoppas också att gång- och cykelvägen utmed Torpsbruksvägen snabbt iordningställs.

PRO tar också upp vikten av att det byggs fler lägenheter och att det finns tomtmark nära centrum men anser att det inte är lämpligt att bygga på parkeringen vid värdshuset. Samtidigt tycker de att det är bra att Furulidens äldreboende kan utvecklas söderut.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd för att kunna utveckla och stärka centrum. Se också kommentarer till yttrande från Svenska Kyrkan ovan.

Utredning om byggande av gång- och cykelväg från f d Vegbyskolan till Storgatan pågår inför genomförande av åtgärderna under 2014.

Moheda IF

Moheda idrottsförening uttrycker önskemål om att utvidga idrottsplatsområdet söderut. Detta skulle kunna skapa utrymme för bl a konstgräsplan, tennisplan och boulebana. En sådan utvidgning skulle frigöra mark vid f d Vegbyskolan för andra ändamål. I det fall en ny sporthall byggs vid Mohedaskolan skulle ytterligare mark frigöras.

Kommentar:

Utvidgning av idrottsplatsområdet är helt il linje medöversiktsplanen. Synpunkterna från föreningen vidarebefordras i övrigt till markenheten inför fortsatt planeringsarbete i Moheda.

YTTRANDEN FRÅN PRIVATPERSONER

Markägargruppen Samfälligheten Alvesta Moheda s5

Markägargruppen tillstyrker planförslaget som ger en upplysande bild av möjligheterna för tätorten Moheda. Dock vill markägargruppen anföra avvikande mening mot att planens inriktning att stor trafikbelastning läggs på Torpsbruksvägen. Det är viktigt att planen redovisar en tydlig ambition om fortsatt utredning för en snar möjlighet till ny industriväg direkt från väg 126 till Torpsbruksvägen med syfte att å sågverket mm med infart från norr.

Markägargruppen vill fästa uppmärksamheten på de begränsningar som planen förespråkar över marknadsplatsen, markområdet s:5. Området är klassat som fornminnesområde i länets kulturmiljöprogram men innehåller endast tre individuella fornlämningar, varav ingen är oberörd av mänsklig påverkan på senare tid. Då det framkommit önskemål om att få använda området för bostadsbyg-

gelse hemställer markägargruppen att de enskilda fornminnena ges mera specifikt skydd och att området i övrigt ges inriktning för bostäder.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd för att kunna utveckla och stärka centrum. Se också kommentarer till yttrande från Svenska Kyrkan ovan.

Översiktsplanen motverkar inte etablering av bostäder eftersom planen inte anger några riktlinjer för området. Marknadsplatsen är dock ett område med tre fornlämningar och detta gör att en eventuell etablering av bostäder där måste prövas i en annan process enligt kulturmiljölagstiftningen.

Henrik Swahn, Granvägen, Moheda

Det är viktigt att skolområdet och den nuvarande bebyggelsen även i framtiden avgränsas av en allmän grön yta. Detta bör säkerställs i planen genom en att en zon lämnas mellan skolområdet och intilliggande bebyggelse vid Granvägen och övriga omkringliggande gator. Det finns gott om plats i och omkring nuvarande skolområde att expandera och få plats med t ex en ny sporthall som orten är i stort behov av.

I övrigt känns det bra med visioner om centrum och att man kan skapa ett tydligare centrum. Det är viktigt att få bort så mycket som möjligt av den tunga trafiken från centrum då bl a barn och ungdomar från skola och förskola rör sig mycket där,

Kommentar:

Kartan ses över med avseende på avgränsningen av skolområdet.

Yttranden under anonyma signaturer

Under två anonyma signaturer har påtalats bl a att omledning av trafiken innebär att fler bostäder berörs för bl a barnfamiljer och äldreboende. Det blir sämre trafiksituation för alla skolbarn samt för församlingshemmet, parkeringar, övergångsställen och vid buss-hållplatser.

Infarterna till Moheda inbjuder till höga hastigheter och så även Torpsbruksvägen. Inga förslag redovisas för att förbättra situationen, t ex hastighetsbegränsning, farthinder, avsmalningar och planteringar.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd för att kunna utveckla och stärka centrum. Se också kommentarer till yttrande från Svenska Kyrkan ovan.

Planens riktlinjer om trafik och gatumiljöer har stort fokus på trafik-säkerhetshöjande åtgärder och ger stöd för fortsatt utredning om lämpliga åtgärder inför genomförande av förändringar av olika gatumiljöer.

Alvesta 2014-06-25

FÖRVALTNINGEN FÖR SAMHÄLLSPLANERING

Magnus Wigren
Planenhetschef

Ingalill Ljungdahl
Planingenjör

Kommunfullmäktige

Plats och tid Thalia, Folkets Hus i Alvesta 28 oktober 2014 kl. 18.30 – 21.45.
Ajournering mellan § 64 och § 65 kl. 18.45 – 19.05, mellan § 66 och § 67 kl.
19.30 – 19.55 samt mellan § 77 och § 78 kl. 21.05 – 21.10.

Justerade paragrafer 64 - 90

Beslutande

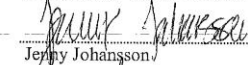
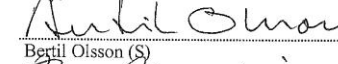
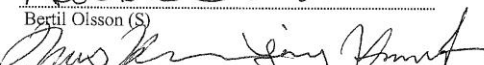
Bertil Olsson (S) ordf.	John-Erik Pettersson (M)
Per Ribacke (S)	Suzanne Karlsson (M) § 64-72
Peter Johansson (S)	Gunilla Gustafsson (M)
Torbjörn Svensson (S)	Tomas Öhling (M)
Rose-Marie Larsson (S)	Rune Gustafsson (M)
Sebastian Ohlsson (S)	Björn Tisjö (M)
Sonia Muhlenther Salsamendi (S)	Sara Karlsmo (M)
Lars-Olof Petersson (S)	Lennart Johansson (SD)
Jessica Madsen (S)	David Kristiansson (SD)
Anna-Karin Bjuvsjö Johansson (S)	Thomas Falk (SD)
Johnny Lundberg (S)	Benny Lundh Johansson (SD)
Tomas Hedevik (S)	Fredrik Johansson (SD)
Anita Lindstedt (S)	Tommy Ernemyr (SD)
Tommy Mases (S)	David Bolander (SD)
Thomas Haraldsson (C)	Jan-Eric Svensson (AA)
Sven Sunesson (C)	Jimmy Hammarström (AA)
Monica Pihl (C) 1:e vice	Maria Magnusson Everthsson (AA)
Jonas Engkvist (C)	Tommy Everthsson (AA)
Hagart Valtersson (C)	Kauko Antbacke (KD)
Andreas Nilsson (C)	Christer Brincner (KD)
Heléne Andersson (C)	Börge Nielsen (V)
Birgit Andersson (MP)	Anne Grotmaak (V)
Anita Thörn von Rosen (MP)	Bengt-Olof Söderström (FP) 2:e vice
Thomas Johnsson (M)	Anders Johnsson § 73-90
Mikael Johansson (M)	
Helen Gustavsson (M)	

Närvarande ersättare

Övriga deltagare Simon Johannisson, ekonomichef § 76

Kommunfullmäktige

Justerings tid och plats Alvesta 2014-11-06 kl. 15.00

Sekreterare
Jenny Johansson**Ordförande**
Bertil Olsson (S)**Justerare**
Thomas Haraldsson (C) Jimmy Hammarström (AA)**Anslag/Bevis**

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

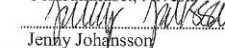
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum 2014-10-28

Anslaget under tiden 2014-11-07 – 2014-11-28

Förvaringsplats Centrumhuset, Alvesta

Underskrift

Jenny Johansson

Utdragsbestyrkande

Justeringsmännens sign

Beslutsexpediering

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

KF § 82

Dnr 2011/600.212

Fördjupad översiktsplan för Moheda samhälle**Beslutsunderlag**

1. KS § 92, 2 september 2014
2. Tjänsteskrivelse, 26 juni 2014
3. Granskningsyttrande, 27 mars 2014
4. Antagandehandling

Redogörelse

Förslag till fördjupad översiktsplan för Moheda samhälle har varit utställd för granskning och samråd.

Planens syfte är att få en tydligare vägledning för hur den bebyggda miljön, grönstrukturen och infrastrukturen skall utvecklas i Moheda. Ett viktigt mål i planarbetet har varit att centralorten för Mohedabygden skall stärkas och utvecklas samt att Moheda centrum skall tydliggöras.

Då arbetet med planen inleddes innan nuvarande Plan- och bygglagen trädde i kraft hanteras den enligt tidigare gällande lagstiftning.

För Moheda tätort finns en gällande områdesplan som numera är föråldrad och ersätts av den fördjupade översiktsplanen som nu kan antas.

Beredning

KS § 92

Yrkanden

Hagart Valtersson (C), Anita Lindstedt (S), Tomas Öhling (M) och Thomas Johnsson (M) yrkar bifall till beslutsförslaget.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Enligt 4 kap 11 § (motsvarar 3 kap 19 § i nu gällande PBL) anta fördjupad översiktsplan för Moheda samt,
2. Upphäva områdesplan för Moheda tätort antagen av kommunfullmäktige (§ 47) 1989-04-25.

Protokollet ska skickas till

Förvaltningen för samhällsplanering

Justeringsmännens sign

Beslutsexpediering

Utdragsbestyrkande

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING TILLHÖRANDE MILJÖKONSE- KVENSBESKRIVNING(MKB) FÖR

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN MOHEDA

Syftet med den fördjupade översiktsplanen är att få en tydligare vägledning för hur den bebyggda miljön, grönstrukturen och infrastrukturen skall utvecklas i Moheda. Denna sammanställning utgör en redovisning av hur miljöaspekterna har integrerats i planen och hur synpunkterna från samrådet har beaktats. Den redovisar också skälen till valt alternativ samt redovisar vilka åtgärder som kommunen kommer att vidta för uppföljning och övervakning av miljöpåverkan. Sammanställningen görs tillgänglig i samband med antagandet av planen.

Något krav på separat godkännande av MKB finns inte när det gäller planer. Genom beslutet att anta planen tar kommunen ställning till att MKB:n utgör ett tillräckligt underlag för kommande beslut.

SAMMANSTÄLLNING AV MKB-PROCESSEN

MKB:n har under planprocessen utgjort en del av planförslaget. Planförslaget och tillhörande MKB har varit föremål för samråd under tiden 2011-12-19 – 2012-02-29. Den har efter omarbetning där efter ställts ut för granskning under perioden 2014-01-27 – 2014-03-31.

Efter inkomna synpunkter i samrådet om belysande av konsekvenserna av omledning av tung trafik har bullerbedömning genomförts och möjliga förslag till åtgärder angivits. Risk för översvämningar, ras och skred samt eventuell påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten har behandlats. Några andra synpunkter som särskilt uttalats gälla MKB:n har inte inkommit. Bland inkomna synpunkter på översiktsplanen som helhet har bland annat uttryckts att det anses olämpligt med inriktningen att leda om tung trafik för att kunna stärka och utveckla centrum. I stället borde tung trafik ledas via en ny väg direkt från Torpsbruksvägen till väg 126. Synpunkterna från samrådet sammanfattades och bemöttes i en samrådsredogörelse och efter utställningen har synpunkterna behandlats i ett utställningsutlåtande. Nämnda synpunkter har föranlett kompletteringar och förtydliganden vad gäller fokus på åtgärder i gatumiljöerna bl a avseende trafiksäkerhet och miljö. Dessutom har riktlinjer med kompletterats med bl a hänsyn till risk för erosion samt närheten till riksintresseområde för kulturmiljövård.

INTEGRERING AV MILJÖASPEKTER I PLANEN

I planen och MKB:n redovisas de miljöaspekter som har identifierats under planarbetet. MKB:n tar upp följande miljöaspekter:

- Natur- och kulturmiljö
- Landskaps- och tätortsbild
- Trafikmiljö och buller
- Hushållning
- Hälsa och säkerhet
- Miljömål

Miljöaspekterna ligger till grund för ställningstaganden och riktlinjer som finns under kapitlet Avvägningar & Förslag. I MKB:n har behandlats ett nollalternativ (situationen om den fördjupade översiktsplanen inte antas) samt ett förslag till fördjupad översiktsplan (Huvudalternativet).

ÖVERVÄGDA ALTERNATIV OCH SKÄL TILL ANTAGANDE

Huvudalternativ

Huvudalternativet innebär att planen vinner laga kraft och kan genomföras. Ett genomförande innebär att bostäder kan tillskapas både i lägen nära centrum och områden nära skolområdet i östra Moheda. Förutsättningar skapas för större tomter av landsbygds-

karaktär. Nytt verksamhetsområde kan etableras i anslutning till väg 126. Skola, förskola och idrottsverksamhet kan utvecklas. Centrummiljön ges förutsättningar att förstärkas och grönstrukturen utvecklas.

Nollalternativ

Nollalternativet ska spegla en trolig utveckling om planen inte antas och nuvarande markanvändning kommer att bestå. Ett nollalternativ innebär att endast marginell utveckling kan ske. Redan antagna detaljplaner kan innebära att några bostäder och lokaler kan lokaliseras. Några områden har stöd i den kommunövergripande översiktsplanen. Ett nollalternativ innebär dock att kommunen måste göra omfattande studier och avvägningar i varje ärende om lokalisering/etablering i avsaknad av ett helhetsgrepp för att gynna orten på lång sikt som en fördjupad översiktsplan innebär. Nollalternativet kan innebära en minskad befolkning, minskat underlag för service och svårigheter att utveckla näringslivet. Nollalternativet ger ingen överblick för centrumutvecklingen och trafiken genom centrum försvårar centrumutvecklingen i mycket hög grad. De positiva följderna av tågstoppet kan inte tas omhand i ett samlat perspektiv i ett nollalternativ.

Planförslaget

Val av alternativ

Kommunen väljer huvudalternativet eftersom detta ger möjligheter att på olika sätt utveckla Moheda tätort, dels stärka och utveckla centrum men också etablera bostäder såväl i centrum som i skolornära läge och boende av landsbygdskaraktär. Huvudalternativet ger också möjligheter till etablering av verksamheter, utveckling av skola, förskola och idrottsverksamhet. Dessutom har förslaget tagits

fram i en bred demokratisk process med underifrånsperspektiv i projektet Uthållig kommun (Se bilaga till planen).

KOMMANDE ÅTGÄRDER

Övervakning

Översiktsplanen ger tydlig vägledning för hur den bebyggda miljön, infrastrukturen och grönstrukturen skall utvecklas men eftersom det är en översiktsplan ger den inte ett uttömmande underlag och den är heller inte juridiskt bindande. Fortsatt utveckling kräver detaljerade bedömningar genom detaljplaner, bygglov, underlag för trafikåtgärder mm.

Kommunen som handläggande myndighet ansvarar för övervakningen av att översiktsplanens riktlinjer följs och att tillräckliga bedömningsunderlag tas fram.

Uppföljning

För att följa upp kommunens hantering av översiktsplanen och hur dess riktlinjer följs avser kommunen bl a att

- Ha nära samråd med kulturmiljömyndigheten om avgränsning av planområden och beaktande av kulturmiljöintressena, särskilt vad avser inanspråktagande av mark i nära anslutning till riksintresse för kulturmiljövård.
- Genomföra naturvärdesbedömningar i anslutning till planläggning och bygglov i anslutning till Mohedaån så att en väl avvägd fri passage kan utformas med bibehållet strand-skydd.
- Genom befintlig översvämningskartering och prognosmodell bevaka att tillräckliga krav ställs i detaljplaner och bygglov

och att åtgärder genomförs för att motverka och hindra konsekvenser av översvämning.

- Tillämpa lokalt omhändertagande av dagvatten så långt möjligt i anslutning till såväl nybyggnation som utveckling av befintlig bebyggelse.
- Upprätta gestaltningsprogram i större bygg- och vägprojekt så att en estetiskt tilltalande tätortsmiljö erhålls.
- Utredda trafiksäkerhets- och miljöåtgärder i samråd med boende.
- Fortsätta trafikmätningar och arbete med hastighetsöversyn.
- Tillämpa RIKTSAM:s (riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen, Länsstyrelsen Skåne) anvisningar vid bebyggelse i centrum.
- Genomföra bullerstudier som underlag för detaljplaner för bostäder i centrumnära läge.
- Fortsatt uppföljning av användning av gång- och cykelvägar med utgångspunkt i projektet Uthållig kommun.
- Uppföljning av kollektivt resande.

Utöver nämnda uppföljning behandlas uppföljningen av åtgärder genom kommunens årsredovisning. Dessutom följs planen upp även i samband med aktualitetsprövning av översiktsplanen som ska göras varje mandatperiod.

Alvesta 2014-06-25

Magnus Wigren
Enhetschef FSP/Planering

Ingaliill Ljungdahl
Planingenjör